

Staalkaart van educatieve netwerken in de regio Utrecht

Een verkenning van het regionale netwerk vo, bve, lerarenopleidingen vo/bve, Faculteit Educatie, HU

CINOP, 's-Hertogenbosch

Ria Groenenberg

Colofon

- Titel:** Staalkaart van educatieve netwerken in de regio Utrecht : Een verkenning van het regionale netwerk vo, bve, lerarenopleidingen vo/bve, Faculteit Educatie, HU.
- Auteur:** Ria Groenberg (CINOP Expertisecentrum)
- Met medewerking van:** José van den Berg (CINOP Expertisecentrum), Peter Lorist (HU), Elly de Bruijn (HU)
- Tekstverzorging:** Daphne Doemges-Engelen
- Ontwerp omslag:** Theo van Leeuwen BNO
- Vormgeving:** Evert van de Biezen
- Bestelnummer:** A00506
- Uitgave:** CINOP, 's-Hertogenbosch
December 2008

© CINOP 2008

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978-90-5003-540-8

Postbus 1585
5200 BP 's-Hertogenbosch
Tel: 073-6800800
www.cinop.nl

Voorwoord

De context van opleiden voor (beroeps)onderwijs maakt het noodzakelijk om onderwijs-ontwikkeling, professionalisering, schoolontwikkeling en regionale ontwikkeling met elkaar te verbinden. Vanuit de Faculteit Educatie van de Hogeschool Utrecht zijn initiatieven gaande om op dit terrein een aanpak met bedrijven en scholenpartners in de beroepskolom te realiseren: praktijken waarin onderwijsvernieuwing zich verbindt met professionalisering, regionale samenwerking en netwerkontwikkeling. Het gaat om initiatieven vanuit een ketenaanpak, waarin zowel hbo, mbo, vmbo als bedrijven participeren. Ook zijn er vanuit de Faculteit Educatie diverse initiatieven waarbij wordt samengewerkt met vo en/of wo.

Voor CINOP Expertisecentrum (EC)¹ is de versterking van de kennisinfrastructuur van het beroepsonderwijs, en dan met name de relatie van de landelijke kennisinfrastructuur met regionale kennisinfrastructuren, een belangrijk aandachtspunt. EC werkt samen met de Hogeschool Utrecht, i.c. prof. dr. Elly de Bruijn, als lector verbonden aan het lectoraat Beroepsonderwijs van de Faculteit Educatie, bij de uitvoering van onderzoek naar de secundaire en tertiaire processen die een activerende en faciliterende rol spelen in versterking van de primaire onderwijsprocessen in het beroepsonderwijs.

De Faculteit Educatie van de Hogeschool Utrecht is een belangrijke speler in landelijke, regionale en lokale educatieve netwerken. Tot op heden ontbrak een overzicht hiervan in de vorm van een netwerkkaart. Hiermee wordt bedoeld een actueel overzicht van alle regionale educatieve netwerken waarin de Faculteit Educatie participeert. Dit rapport geeft inzicht in de 'regionale netwerkkaart vo, bve, lerarenopleidingen vo/bve' van de Faculteit Educatie. In het

1 CINOP Expertisecentrum is per 1 januari 2009 opgegaan in het Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ecbo), een fusie tussen CINOP Expertisecentrum en het Max Goote Kenniscentrum van de Universiteit van Amsterdam.

perspectief van regionalisering kan de netwerkkaart inzicht geven in hoe kennisontwikkeling in de regio tot stand komt. Doordat nieuwe samenwerkingsinitiatieven starten, al dan niet in de vorm van projecten, en sommige na verloop van tijd worden beëindigd is een netwerkkaart een dynamisch document. De dynamiek in samenwerkingsinitiatieven vereist een regelmatig bijwerken van de netwerkkaart om deze actueel te houden.

Wij hopen met deze netwerkkaart een bijdrage te leveren aan het delen, benutten en accumuleren van kennis en daarmee aan versterking van de regionale infrastructuur van het beroepsonderwijs.

Henny Morshuis, directeur a.i. CINOP Expertisecentrum

Dick de Wolff, directeur Faculteit Educatie Hogeschool Utrecht

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1 Samenwerking met regionale onderwijsinstellingen	5
1.1 Samenwerking met de Universiteit Utrecht	5
1.2 Samenwerking met middelbaar beroepsonderwijs	8
1.3 Samenwerkingsverband De Utrechtse Brug	10
1.4 Samenwerking met voortgezet onderwijs	11
1.5 Samenwerkingsverband Utrechtse Onderwijs Agenda	13
1.6 Samenwerkingsverband Platform Midden Nederland	15
1.7 Samenwerkingsinitiatief IDEE	18
1.8 Samenwerking Kenniscentrum Educatie	20
1.9 Samenwerking BEST-Utrecht	23
1.10 Samenwerking Onderwijsweb	25
1.11 Samenwerking met Hogeschool Driestar educatief	26
1.12 Samenwerking Regionaal Platform Onderwijsarbeidsmarkt vo/bve	28
1.13 Samenwerkingsinitiatief Samen op Scholen	31
1.14 Samenwerkingsinitiatief Samen op groene scholen	33
1.15 Samenwerkingsinitiatief Samen leraren opleiden	35
1.16 Samenwerking Lerarenopleidingen Utrecht	37
1.17 Taskforce Utrechts VMBO	38
2 Samenwerking met regionale instellingen en bedrijven	41
2.1 Samenwerkingsverband Utrechts Onderwijs Offensief (UOO)	41
2.2 Samenwerkingsverband Stichting Technocentrum Utrecht	43

2.3 Samenwerkingsinitiatief KennisLatenWerken.nl	45
2.4 Samenwerkingsverband Stichting Taskforce Innovatie (TFI)	47
2.5 Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie	50
3 Samenwerking in projecten	53
3.1 HPBO: Innovatiearrangement De professional in beeld	53
3.2 HPBO: Innovatiearrangement Utracks4You	55
3.3 Dieptepilot Academische School	58
3.4 Kennisnetwerk Lerarenacademie Midden Nederland	61
4 Regionale netwerkkaart vo, bve, lerarenopleidingen vo/bve, Faculteit Educatie	65
4.1 Partners	65
4.2 Ontstaan	68
4.3 Initiatief/eigenaarschap	70
4.4 Financiering	72
4.5 Ambities/doelen	73
4.6 Spreidingsgebied	75
4.7 Looptijd van het samenwerkingsinitiatief	76
Bijlage 1: Organigram van de HU, Faculteit Educatie (FE)	79
Geraadpleegde bronnen	83

Inleiding

De Hogeschool Utrecht (HU) is een van de grootste hbo-instellingen van Nederland. De HU heeft 30.000 studenten en heeft een opleidingsaanbod van ruim 75 opleidingen, verdeeld over zes faculteiten.

De Faculteit Educatie (FE) van de Hogeschool Utrecht is met ruim 8.000 studenten en circa 800 medewerkers de grootste educatieve faculteit van Nederland. De faculteit verzorgt 16 bachelor- en 14 masteropleidingen voor primair, voortgezet en speciaal onderwijs en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie. Organisatorisch bestaat de Faculteit Educatie uit vier opleidingsinstituten (Instituut Archimedes, Instituut Theo Thijssen, Instituut voor Gebaren, Taal & Dovenstudies, Seminarium voor Orthopedagogiek), het Kenniscentrum Educatie waarin acht lectoraten samenwerken en de Facultaire Organisatie. Het organigram van de Faculteit Educatie is weergegeven in bijlage 1, op pagina 60.

In samenwerking met het Lectoraat Beroepsonderwijs van het Kenniscentrum Educatie hebben onderzoekers van CINOP Expertisecentrum een verkenning uitgevoerd naar het regionale netwerk van de Faculteit Educatie. Aan de verkenning liggen gesprekken met Peter Lorist (senior beleidsmedewerker) en Dick de Wolff (algemeen directeur) van de Faculteit Educatie ten grondslag, die een eerste inventarisatie van 'keten'initiatieven hebben opgeleverd. Vervolgens is door middel van internet research in kaart gebracht welke actuele samenwerkingsinitiatieven er zijn met regionale onderwijsinstellingen, regionale instellingen en bedrijven. De aldus samengestelde netwerkkaart biedt nadrukkelijk een momentopname die is gebaseerd op bepaalde, via internet toegankelijke bronnen.

In verband met de omvang van de FE-brede netwerken bleek afbakening van de verkenning noodzakelijk. In overleg is de keuze gemaakt om in eerste instantie te focussen op het regionale netwerk van Instituut Archimedes en het Kenniscentrum Educatie als het gaat om beroeps- onderwijs. Anders geformuleerd: de resultaten van de verkenning, neergelegd in de voorliggende rapportage, levert een 'regionale netwerkkaart vo, bve, lerarenopleidingen vo/bve' van de Faculteit Educatie.

In dit rapport zijn zesentwintig lopende samenwerkingsinitiatieven in de regio Utrecht geïnventariseerd en in kaart gebracht, waarbij de Hogeschool Utrecht (meer specifiek de Faculteit Educatie, dan wel Instituut Archimedes en het Kenniscentrum Educatie als het gaat om beroepsonderwijs) één van de samenwerkingspartners is.

De structuur van de netwerkkaart is gebaseerd op drie criteria:

- organisatieniveau waarop de samenwerking is aangegaan (hogeschoolbreed of op het niveau van de Faculteit Educatie dan wel Instituut Archimedes en Kenniscentrum Educatie als het gaat om beroepsonderwijs);
- aard van de samenwerkingspartners (uitsluitend regionale onderwijsinstellingen of regionale instellingen en bedrijven);
- looptijd van de samenwerkingsinitiatieven (structureel of projecten).

De beschrijving van de samenwerkingsinitiatieven volgt een vast stramien: achtereenvolgens wordt kort ingegaan op het ontstaan van de samenwerking (wanneer, initiatiefnemer(s), verankering, duur en financiering van de samenwerking). Vervolgens worden ambities en werkwijze van de samenwerking beschreven aan de hand van inhoud, doelen en activiteiten. Tot slot wordt aangegeven welke organisaties betrokken zijn bij de samenwerking, de zogenoemde 'ketenpartners' en, indien bekend, nadere aanduiding van de regio waarbinnen de samenwerking plaatsvindt. Waar mogelijk wordt een contactpersoon of contactadres vermeld.

In tabel I hiernaast is schematisch de indeling van de samenwerkingsinitiatieven van de netwerkkaart vo, bve, lerarenopleidingen vo/bve van de Faculteit Educatie, HU weergegeven.

Tabel I Schematische weergave van de 'regionale netwerkkaart vo, bve, lerarenopleidingen vo/bve' van de Faculteit Educatie, Hogeschool Utrecht

Lopende samenwerkingsinitiatieven				
Partners	Regionale onderwijsinstellingen		Regionale instellingen en bedrijven	
Organisatieniveau	<i>Structureel</i>	<i>Projecten</i>	<i>Structureel</i>	<i>Projecten</i>
Hogeschool Utrecht	Universiteit Utrecht		Utrechts Onderwijs Offensief	
	ROC's		Technocentrum Utrecht	
	Utrechtse Brug		KennisLatenWerken.nl	
	Scholen voor vo		Taskforce Innovatie	
	Utrechtse Onderwijs Agenda		Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie	
	Platform Midden Nederland			
	Taskforce Utrechts VMBO			
	Faculteit Educatie/ Instituut Archimedes/ Kenniscentrum Educatie-Lectoraat Beroepsonderwijs	IDEE	HPBO: De professional in beeld	
Kenniscentrum Educatie		HPBO: Utracks4You		
BEST-Utrecht		Dieptepilot Academische School		
Onderwijsweb		Kennisnetwerk Lerarenacademie		
HS Driestar educatief				
Regionaal Platform Onderwijs- arbeidsmarkt vo/bve				
Samen op Scholen				
Samen op groene scholen				
Samen leraren opleiden				
Lerarenopleidingen Utrecht				

FUNCTIE NETWERKKAART

De netwerkkaart kan in het perspectief van regionalisering inzicht geven in hoe kennisontwikkeling in de regio tot stand komt. Meer specifiek kan de 'regionale netwerkkaart vo, bve, lerarenopleidingen vo/bve' de volgende functies vervullen:

- Naslagfunctie. Medewerkers van Instituut Archimedes en Kenniscentrum Educatie van de Faculteit Educatie en extern geïnteresseerden kunnen in een oogwenk nagaan welke lopende samenwerkingsinitiatieven er zijn en met welke partners in de regio er wordt samengewerkt.
- Een formatfunctie. Het gehanteerde beschrijvings- en analyseformat kan worden gekopieerd naar andere regio's en daarmee een rol vervullen in de verdere uitbouw van de spilfunctie van regionale kennisinstellingen, bijvoorbeeld bij het bundelen van expertise.
- Een ontsluitingsfunctie. Voorbeelden van veelbelovende samenwerkingsinitiatieven kunnen worden opgeschaald tot regio-overstijgende en/of landelijke initiatieven.
- Analysefunctie. Door samenwerkingsinitiatieven systematisch te analyseren kunnen patronen en ontwikkelthema's worden geïdentificeerd.

LEESWIJZER

Hoofdstuk 1 bevat een inventarisatie van samenwerkingsinitiatieven waarbij de partners uitsluitend onderwijsinstellingen zijn.

Hoofdstuk 2 worden samenwerkingsinitiatieven met regionale onderwijsinstellingen en bedrijven beschreven.

In hoofdstuk 3 gaat in op samenwerkingsinitiatieven in een projectmatige setting.

In hoofdstuk 4 wordt samenvattend en overzichtelijk de 'regionale netwerkkaart vo, bve, lerarenopleidingen vo/bve' gepresenteerd van de lopende samenwerkingsinitiatieven.

Samenwerking met regionale onderwijsinstellingen

1

De Hogeschool Utrecht stemt haar koers af met stakeholders: (onderwijs)instellingen en bedrijven die belang hebben bij de activiteiten van de hogeschool.

Voor het onderwijs zijn de onderwijsinstellingen de eerste gesprekspartners. Met het oog op de onderwijsloopbaan van leerlingen en studenten is er een structurele dialoog met de Universiteit Utrecht, scholen voor voortgezet onderwijs en met scholen voor beroepsonderwijs (vmbo en mbo).

Bij de verkenning van samenwerkingsinitiatieven in dit hoofdstuk wordt een onderscheid gemaakt tussen de initiatieven op hogeschoolbreed niveau en de directe contacten van de Faculteit Educatie/Instituut Archimedes met regionale onderwijsinstellingen.

5

Samenwerkingsinitiatieven op hogeschoolbreed niveau

1.1 Samenwerking met de Universiteit Utrecht

Ontstaan De Hogeschool Utrecht (HU) en de Universiteit Utrecht (UU) hebben op 28 juni 2004 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten. Sinds vele jaren zijn de instellingen op steeds meer terreinen gaan samenwerken.

Aan het bilateraal bestuurlijk overleg (vijf maal per jaar) en het overleg met de voltallige colleges van bestuur (twee maal per jaar) is het overleg tussen decanen van de Universiteit Utrecht en faculteitsdirecties van de Hogeschool Utrecht toegevoegd. Recent, najaar 2008, is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten.

De Universiteit Utrecht is betrokken geweest bij de totstandkoming van het strategisch plan 2007-2012 van de Hogeschool Utrecht.

In 2006 is een promotieregeling tot stand gekomen. Tevens is een Overlegcollege HU-UU promotietrajecten ingericht, met vertegenwoordigers van beide instellingen die de voortgang van de promoties volgt.

De promotietrajecten voor medewerkers van de hogeschool worden gefinancierd vanuit het mobiliteitsfonds via het uitreiken van promotie vouchers en relevante scholing.

Inhoud Onder het motto 'elk talent telt' creëren de Hogeschool Utrecht en de Universiteit Utrecht samen voor iedere student een passende leerroute in het hoger onderwijs.

Doelen/ambities De samenwerking van de Hogeschool Utrecht en de Universiteit Utrecht is gericht op het tot stand brengen van gezamenlijke voorzieningen voor studenten en docenten, het afstemmen van het onderwijsaanbod van hogeschool en universiteit, gezamenlijk strategisch opereren in de regio, benutten van schaalgrootte.

Activiteiten De Hogeschool Utrecht (HU) en Universiteit Utrecht (UU) hebben sinds 2004 gezamenlijk pre-mastertrajecten ontwikkeld om hun opleidingsaanbod op elkaar af te stemmen. Het voordeel van deze samenwerking voor hbo-studenten is dat (soms) al tijdens de hbo-opleiding een pre-master gevolgd kan worden in de ruimte voor de minor. Na het afronden van de hbo-studie kan de hbo-student dan vaak direct beginnen aan de master van de UU. Het onderwijs wordt verzorgd door de Universiteit Utrecht. De pre-masters worden sinds 2005 aangeboden aan getalenteerde HU-studenten tijdens hun hbo-bacheloropleiding, die naar een master op de universiteit willen doorstromen. De Universiteit Utrecht verzorgt het onderwijs. De Hogeschool Utrecht streeft ernaar om op elk onderwijsgebied waarop een vervolg aan de UU mogelijk is een pre-mastertraject aan te gaan.

In 2005 hebben de Hogeschool Utrecht en de Universiteit Utrecht het gezamenlijk centrum voor studiekeuze 'Centrum Studiekeuze' opgericht.

Dit centrum adviseert studenten van de twee instellingen. Het centrum is begin 2007 gestart met het geven van advies en begeleiding aan studenten.

In 2005 hebben de Hogeschool Utrecht en de Universiteit Utrecht een gezamenlijk promotieplan opgesteld om medewerkers van de Hogeschool Utrecht de mogelijkheid te bieden te promoveren in de periode tot 2008. Deze medewerkers participeren in onderzoekslijnen van lectoren. De promovendus vanuit de hogeschool krijgt een plek binnen een van de graduate schools van de universiteit en zal aan de universiteit promoveren. Tevens hebben de instellingen afgesproken dat (bijna) gepromoveerde jonge onderzoekers van de universiteit een preferente positie krijgen bij vacatures voor onderwijs en/of onderzoek bij de hogeschool. Verder werken de Hogeschool Utrecht en de Universiteit Utrecht sinds 2005 samen binnen kenniskringen. De ruimte die iedere hbo-docent heeft in het takenpakket voor deskundigheidsbevordering kan worden ingezet voor het uitvoeren van onderzoek binnen een kenniskring.

Partners Ketenpartners zijn de Hogeschool Utrecht en de Universiteit Utrecht.

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Contactadres is:

Dhr. P. Helbing (Hogeschool Utrecht)

T: 030-2308229

E: Paul.Helbing@hu.nl

Dhr. L. Koks (Universiteit Utrecht)

T: 030-2532501

E: L.P.M.Koks@uu.nl

Bronnen *HU jaarverslag 2005*, p. 9, p. 27, pp. 39-40.

publicaties *HU jaarverslag 2006*, pp. 53-54.

websites www.hu.nl

www.nieuwsbank.nl

1.2 Samenwerking met middelbaar beroepsonderwijs

Ontstaan Sinds eind 2005/begin 2006 werkt de Hogeschool Utrecht samen met vier roc's in de regio, te weten: ROC ASA, ROC Midden Nederland, ROC A12 en ROC van Amsterdam Gooi en Vechtstreek, op basis van bilaterale convenanten om de doorstroom van mbo naar hbo te vergroten. Nadat in de roc's was besloten om de ICT-opleidingen (Faculteit Natuur en Techniek) anders te gaan opzetten (o.a. competentiegericht), was er voor de HU een stevige aanleiding om voor drie hbo-opleidingen de doorstroom op een andere leest te gaan schoeien: het zogeheten Combi-jaar-ICT. De Hogeschool Utrecht streeft ernaar ook buiten de beroepskolom en in andere vakgebieden de doorstroom te stimuleren. De ondertekening van de convenanten heeft een impuls gegeven aan al bestaande doorstroom-programma's binnen de beroepskolom. Het combi-traject is in 2003 gestart met gebruik van een startsubsidie vanuit de HU, dus op projectbasis. Nu dragen echter de HU en de roc's aan het geheel bij uit de eigen gelden. De organisatie zelf, de begeleiders en de coördinatoren, wordt gefinancierd uit de gelden die zijn gereserveerd uit de beroepskolomgelden (hbo) respectievelijk de innovatiebox (mbo).

Inhoud De opzet van het combi-jaar is al volgt²:

- De deelnemers in een ICT-opleiding van een roc wordt op basis van een aantal criteria de kans gegeven aan het traject mee te doen.
- Het laatste mbo-jaar wordt gecombineerd met een deel van de propedeuse.
- De twee routes naar het mbo-diploma en het hbo-certificaat zijn als zodanig nadrukkelijk gescheiden, om de verantwoordelijkheden van beide organisaties (hbo en mbo) duidelijk te kunnen houden. De mbo'er staat dan ook niet als student ingeschreven bij de HU.
- Het hbo-deel levert een certificaat met de naam 'Aanvullende verklaring' op.
- De studenten met het combi-certificaat krijgen vrijstelling voor de stage, op basis van hetgeen binnen de beroepspraktijkvorming in het mbo is gedaan.
- Het gehele (nominale) traject mbo-hbo vergt daarmee 6,5 jaren.

2 Dit is één van de vele trajecten binnen de aansluiting mbo-Hogeschool Utrecht. Bij de Faculteit Educatie zijn vergelijkbare initiatieven: sinds enkele jaren bij de doorstroom van onderwijsassistent naar de pabo, sinds 2008 vanuit diverse mbo 4-opleidingen naar tweedegraad.

Doelen/ambities Het gemeenschappelijke doel van de samenwerkingsovereenkomsten is een betere doorstroming van mbo-studenten naar het hbo, zowel kwantitatief als kwalitatief. Het Combi-jaar ICT beoogt de mbo-hbo-route als geheel te verkorten; de aansluiting mbo-hbo te verbeteren; de kans van slagen voor de mbo'ers te vergroten.

Activiteiten Mbo'ers volgen een of meer dagen bij de HU lessen, gegeven door docenten van de HU. Een mbo'er die mbo-4 en het hbo-deel succesvol heeft afgerond, krijgt een hbo-route van 2,5 jaar aangeboden, regulier met de andere studenten in de hoofdfase te volgen. Men wordt in het tweede leerjaar geplaatst, met de mogelijkheid om daarbij de nog ontbrekende zaken van de propedeuse te doen. Het aantal vrijstellingen bedraagt 54 ects van de propedeuse.

Partners Ketenpartners zijn Hogeschool Utrecht, ROC ASA, ROC A12, ROC van Amsterdam Gooi en Vechtstreek
HU-breed is er een actief netwerk Aansluiting mbo-hbo. Projectleider is mevrouw I. Hagen. Regelmatig zijn daar ook vertegenwoordigers van de roc's aanwezig, waar genoemde zaken en meer worden besproken.

Regio De instroom in het combi-jaar is afkomstig uit de regio (Utrecht en Amersfoort).

Contact Netwerk Aansluiting mbo-hbo.
Projectleider is mevrouw I. Hagen

Bronnen *HU jaarverslag 2005*, p. 9, p. 28, p. 43.

publicaties *HU jaarverslag 2006*, p. 9, pp. 54-56.

websites www.hu.nl/bedrijven/samenwerken
www.rocva.nl

H. Daale, R. van Asselt, *Inrichting eerste fase van hogescholen en universiteiten*, Lica, Enschede, 2007, pp. 13-18.

1.3 Samenwerkingsverband De Utrechtse Brug

- Ontstaan** De Utrechtse Brug is een kleine netwerkorganisatie, opgericht in 1997. Het is een samenwerkingsverband tussen Hogeschool Utrecht (HU), ROC Midden Nederland en Universiteit Utrecht (UU). De Utrechtse Brug (DUB) werd opgericht door de (toenmalige) Hogeschool van Utrecht, de Universiteit Utrecht en het (toenmalige) Regionaal Opleidingen Centrum Utrecht. De Utrechtse Brug is een netwerkorganisatie avant la lettre. Drie tot vier maal per jaar organiseert De Utrechtse Brug netwerkbijeenkomsten over uiteenlopende onderwerpen. Jaarlijks bezoeken ongeveer 100 tot 120 medewerkers van ROC Midden Nederland, de Hogeschool Utrecht en Universiteit Utrecht de netwerkbijeenkomsten. Het budget van de Utrechtse Brug bestaat uit een jaarlijkse bijdrage van de drie deelnemende instellingen en de inzet van medewerkers. Het budget wordt soms aangevuld met projectgelden die voor specifieke activiteiten worden verworven. Samenwerking met ECHO heeft in 2006 geleid tot subsidiegelden voor de HU en de UU van het ministerie van OCW.
- Inhoud** De Utrechtse Brug wil een bijdrage leveren aan het bevorderen van de onderwijsparticipatie van studenten met een multiculturele achtergrond en het studiesucces van deze groep vergroten.
- Doelen/ambities** De Utrechtse Brug heeft tot doel het bevorderen van het studiesucces van allochtone leerlingen in de regio Utrecht, door het wegnemen van barrières en door het verbeteren van de studieomstandigheden. Dit doel wordt onder andere nagestreefd door bundeling van expertise op het gebied van onderwijs aan allochtonen, het verspreiden van verworven kennis en ervaring, en het afstemmen van inhoud, programmering en organisatie van het onderwijsaanbod van de deelnemende instellingen.
- Activiteiten** De Utrechtse Brug voert diverse netwerkactiviteiten uit, zoals netwerkbijeenkomsten en symposia. Verder initieert De Utrechtse Brug activiteiten aan de deelnemende instellingen (ROC, HU en UU), bevordert de samenwerking in de uitvoering van projecten en neemt deel in projecten van andere organisaties.

Voorbeelden van activiteiten van De Utrechtse Brug zijn:

- oprichting van de HBO-Schakelopleiding;
- mentoringproject voor allochtone scholieren betrokken bij de oprichting van het kenniscentrum EVC (eerder verworven competenties);
- docenttraining gericht op specifieke aandacht voor inburgeraars;
- ondersteuning aan decanen en studieadviseurs door het organiseren van netwerk-bijeenkomsten en symposia.

Partners Ketenpartners zijn de Hogeschool Utrecht, ROC Midden Nederland en de Universiteit Utrecht. Door elk van de deelnemende onderwijsinstellingen wordt één dag in de week een coördinator vrijgemaakt voor afstemming van activiteiten.

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Contactadres is:
De Utrechtse Brug
Postbus 3065, 3502 GB Utrecht
Informatie: info@deutrechtsebrug.nl

Bronnen *De Utrechtse Brug, Werkprogramma 2007-2011, 2007.*

publicaties www.utrechtsebrug.nl

websites www.kennislatenwerken.nl

1.4 Samenwerking met voortgezet onderwijs

Ontstaan Sinds 2005 onderhouden drie accountmanagers van de Hogeschool Utrecht intensieve contacten met decanen van circa 80 scholen voor voortgezet onderwijs in een ruime regio rond Utrecht. Een van de accountmanagers is specifiek voor het onderhouden van contacten met scholen voor mbo.

Het Studie-informatiecentrum (SIC) van de Hogeschool Utrecht werkt op aanvraag mee aan scholingsmarkten. Medewerkers van het SIC hebben een brede kennis van het totale opleidingsaanbod van HU en zijn goed geïnformeerd over de verdere oriëntatiemogelijkheden bij de hogeschool. In 2006 zijn de scholen voor voortgezet onderwijs betrokken bij de totstandkoming van het strategisch plan 2007-2012 van de HU.

Inhoud De voorlichting kan opleidings specifiek zijn of een cluster van opleidingen omvatten. Bijvoorbeeld omdat er sprake is van een gemeenschappelijke propedeuse of een onderlinge verwantschap.

Doelen/ambities De hogeschool verzorgt voorlichting op de vo-scholen over vooropleidingseisen en (nieuwe) opleidingen.

12

Activiteiten De voorlichting wordt verzorgd door een deskundige voorlichter of op verzoek door een oud-leerling van uw school.
De vo-scholen ontvangen een informatieblad van de Hogeschool Utrecht.

Partners Ketenpartners zijn de Hogeschool Utrecht (drie accountmanagers) en circa 80 scholen voor voortgezet onderwijs (decanen).
HU-breed is er een netwerk vo-HU. Projectleider is mevrouw D. Katzin.

Regio De Hogeschool Utrecht werkt samen met scholen voor voortgezet onderwijs in een ruime regio rond Utrecht. Deze regio bestrijkt globaal het gebied dat wordt begrensd door Zoetermeer, Hilversum, Almere, Zwolle, Arnhem, Den Bosch, Gorinchem.

Contact Contactadres is:
Studie-informatiecentrum van Hogeschool Utrecht
Padualaan 101, kamer 1.63, Utrecht (Uithof)
T: 030-2368040
Informatie: info@hu.nl

Netwerk vo-HU.
Projectleider is mevrouw D. Katzin

Accountmanager voor het mbo is mevrouw A. Verrips.

Bronnen *HU jaarverslag 2006*, p. 56.

publicaties www.hu.nl

websites

1.5 Samenwerkingsverband Utrechtse Onderwijs Agenda

Ontstaan De Utrechtse Onderwijsagenda geeft richting aan het onderwijsbeleid in de gemeente Utrecht voor de periode 2006-2010. Anders gezegd is de Utrechtse Onderwijs Agenda de gezamenlijke beleidsagenda van de bij onderwijs betrokken partners in de stad. Dit zijn de gemeente Utrecht, het Utrechtse onderwijsveld, Utrechtse welzijnsorganisaties, sportverenigingen en culturele instellingen.

Initiatiefnemer van de Utrechtse Onderwijs Agenda is de gemeente Utrecht. De gemeente heeft alle partijen om de tafel gekregen en heeft de expertise gemobiliseerd. Er is een Stuurgroep Utrechtse Onderwijs Agenda gevormd met vertegenwoordigers van schoolbesturen, welzijnsorganisaties en de gemeente. De Stuurgroep is hoofdverantwoordelijk voor de Utrechtse Onderwijs Agenda. De Agenda wordt in praktijk gebracht door diverse professionals en ambtenaren. Zij voeren geregeld overleg en hebben voor enkele speerpunten werkgroepen opgericht.

In het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid (2006) zijn scholen onder meer verantwoordelijk voor taalbeleid, onderwijsprestaties en vroegschoolse educatie. De gemeente is onder andere belast met voorschoolse educatie, onderwijshuisvesting en de leerplichtfunctie. De Utrechtse partners zijn zich ervan bewust dat ze weliswaar eigen taken hebben, maar bovenal een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

De samenwerking wordt gefinancierd uit de zogenoemde ‘achterstandsgelden’ die de schoolbesturen rechtstreeks van de Rijksoverheid ontvangen en uit de onderwijsbegroting van de

gemeente Utrecht. Het streven is om het geld van gemeente en schoolbesturen gezamenlijk in te zetten om op die manier een zo goed mogelijk resultaat te behalen.

Inhoud De Utrechtse Onderwijs Agenda kent drie hoofdthema's:

- Utrecht onderwijsstad.
- Een goede schoolloopbaan voor iedereen.
- School als spil in de wijk.

Doelen/ambities De doelstelling van de Utrechts Onderwijsagenda is realiseren van optimale mogelijkheden voor kinderen, jongeren en volwassenen op aantrekkelijk en passend onderwijs, zodat ze goed worden voorbereid om zelfstandig in de maatschappij te functioneren.

Activiteiten De drie thema's zijn uitgewerkt in elf speerpunten. De meeste thema's en speerpunten staan niet los van elkaar. Daarom kiezen de partners voor een integrale aanpak langs twee programma-lijnen:

- een wijkgericht programma voor 0-12 jarigen;
- een stedelijk georiënteerd programma van leerlingen ouder dan 12 jaar.

Deze programma-aanpak helpt om de samenhang tussen de verschillende thema's en speerpunten te benutten.

Partners De bij de Utrechtse Onderwijs Agenda betrokken partners zijn de bij onderwijs betrokken partijen in de stad. Dit zijn de gemeente Utrecht, het Utrechtse onderwijsveld, Utrechtse welzijnsorganisaties, sportverenigingen en culturele instellingen, te weten:

- Hogeschool Utrecht
- Cumulus Welzijnsorganisatie
- Doenja Dienstverlening
- Gemeente Utrecht
- KSU (katholiek basisonderwijs)
- NUOVO (openbaar voortgezet onderwijs)
- PCOU (christelijk basisonderwijs)

- Portes welzijn
- ROC ASA
- ROC Midden Nederland
- SPO Utrecht (openbaar basisonderwijs)
- Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK)
- Utrechts Onderwijs Offensief (UOO)
- Willibrordstichting (christelijk en katholiek vo)

Regio De 'regio' is de stad Utrecht.

Contact Contactadres is:
 Utrechtse Onderwijs Agenda
 Gemeente Utrecht
 Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
 T: 030-2862670
 E: onderwijsagenda@utrecht.nl

www.onderwijsagendautrecht.nl

Bronnen www.utrecht.nl

publicaties www.onderwijsagendautrecht.nl

websites Gemeente Utrecht, Utrechtse Onderwijsveld, Utrechtse Welzijnsorganisaties
 Sport- en culturele instellingen, *De Utrechtse Onderwijs Agenda. Voortgangsrapportage*, juli 2007.

1.6 Samenwerkingsverband Platform Midden Nederland

Ontstaan Het Platform Midden Nederland, ontstaan in 1997, is een samenwerkingsverband van vijftig scholen en zes instellingen voor vmbo, praktijkonderwijs en mbo. Door de school/instelling overstijgende samenwerking zijn initiatieven mogelijk die door de afzonderlijke scholen niet of met veel moeite te realiseren zijn.

Eind 2005 namen de Stuurgroep Platform Midden Nederland en de Stuurgroep van het Utrechtse VSV-programma (Vroegtijdig SchoolVerlaten) het initiatief tot het 2-jarig project Utrecht DoorstroomModel (UDM), dat was gericht op: ontwikkeling van een doorstroommodel VMBO-MBO voor regio Utrecht/Midden Nederland. Ontwikkeling en implementatie van een (standaard voor een) digitaal leerdossier (overdrachtdossier). Ontwikkeling en implementatie van een (standaard voor een) digitaal portfolio (doorstroomportfolio). Medewerkers van de Faculteit Educatie hebben als expert deelgenomen aan de laatste UDM-werkbijeenkomsten. Financier van het tweejarig project Utrecht DoorstroomModel (UDM) is de gemeente Utrecht.

Inhoud Platform Midden Nederland vervult vier functies:

- netwerkbouwer: onderhouden en verbeteren van de netwerkstructuur tussen vmbo-vestigingen, mbo-vestigingen, maatschappelijke partners en de overheid;
- één loketfunctie: intermediair voor scholen naar het gehele regionale beleidsveld van regio Midden Nederland;
- kennisdeling: initiëren van uitwisseling van kennis en ervaringen met betrekking tot arbeidsmarktontwikkelingen, loopbaanperspectieven in het bedrijfsleven en leerloopbaanontwikkelingen in het onderwijs;
- servicefunctie: dienstverlening voor vmbo en mbo instituten om leerlingen te stimuleren een passende leerloopbaan te vinden binnen het mbo-aanbod in deze regio.

Doelen/ambities De algemene doelstelling van het Platform Midden Nederland is versterking van de aansluiting vmbo-mbo binnen de beroepskolom door goede samenwerking tussen vmbo en mbo en bedrijfsleven. Alle activiteiten van het Platform Midden Nederland zijn erop gericht om leerlingen/studenten een optimale leerloopbaan te bieden voor een perspectievolle carrière op de arbeidsmarkt.

Activiteiten De algemene doelstelling wordt jaarlijks uitgewerkt in een activiteitenplan, waarbij een onderscheid wordt gemaakt in:

- basisactiviteiten, van direct belang voor de deelnemende school;

- ontwikkelactiviteiten (geheel of gedeeltelijk uitgevoerd door de medewerkers van het platform). Deze activiteiten worden bepaald door ontwikkelingen binnen de deelnemende scholen, of groepen van scholen.

Partners 35 scholen en zes instellingen voor vmbo, praktijkonderwijs en mbo in de regio Utrecht/Midden Nederland.

De samenwerking van de Faculteit Educatie met het Platform Midden Nederland verloopt via het kenniscentrum en is gericht op het uitwisselen en delen van kennis.

Regio De 'regio' is de regio en de stad Utrecht.

Contact Contactadres is:

Platform Midden Nederland (gevestigd in het Grafisch Lyceum Utrecht)

Vondellaan 178

3521 GH Utrecht

Postadres: Postbus 5066

3502 JB Utrecht

T: 030-2807077

E: platformmiddennederland@glu.nl

www.platformmiddennederland.nl

Bronnen www.platformmiddennederland.nl

publicaties Platform Midden Nederland, *Jaarplan 2008*, pp. 1-3.

websites Platform Midden Nederland, *Nieuwsbrief Utrechts Doorstroommodel*, september 2006, p. 1.

Platform Midden Nederland, *Nieuwsbrief Afsluiting schooljaar*, juli 2007, p. 4.

Samenwerkingsinitiatieven van de Faculteit Educatie/Instituut Archimedes met regionale onderwijsinstellingen

1.7 Samenwerkingsinitiatief IDEE

Ontstaan In 2006 zijn zes innovatieve havo/vwo-scholen in de regio Utrecht een intensieve samenwerking met de Hogeschool Utrecht, Faculteit Educatie (Instituut Archimedes) aangegaan in de vorm van het project *Innovatieve Didactiek En Educatie*, kortweg IDEE genoemd.

IDEE is een gezamenlijk initiatief van Instituut Archimedes en de zes genoemde scholen. Alle IDEE deelnemende vo-scholen zijn cultuurprofielschool of zijn in elk geval scholen waar veel aandacht aan cultuur wordt besteed.

IDEE is een startende opleidingsvorm met een flexibel opleidingsmodel waarin het mogelijk is om cultuureducatie binnen de opleiding van studenten op verschillende manieren vorm te geven. De eerste pilotgroep is in 2007-2008 gestart.

Voor de verankering is het van belang dat de projectgroep van IDEE samen met de IDEE-studenten de scholen bewust maakt van de kansen, zodat zij hierop kunnen inspringen. De Verbreding Cultuur en School wordt binnen Instituut Archimedes vanuit de nieuwe opleidingsvorm IDEE aangestuurd en vormgegeven. De projectgroep IDEE zal de pilot gedurende het studiejaar 2007-2008 evalueren en de inbedding van cultuureducatie in IDEE op de langere termijn begeleiden.

Inhoud De deelnemende IDEE-scholen richten hun onderwijs zo in dat leerlingen meer verantwoordelijkheid en invloed op hun eigen leerproces krijgen. Wat een leerling zelf ontdekt en ervaart heeft een groter leereffect dan wanneer hij uitsluitend gebruik maakt van dingen die hem worden aangereikt.

Mede doordat het opleidingsmodel vraaggestuurd is, is het mogelijk in te spelen op de individuele leerprocessen van de (toekomstige) docenten en op onderwijsontwikkelingsvragen vanuit de school.

Doelen/ambities Het doel is de ontwikkeling van een opleidingsvariant voor havo/vwo-scholen die werken met vernieuwende didactiek.

In nauwe samenwerking tussen vo-school en opleiding wordt vormgegeven aan de professionele ontwikkeling van toekomstige en zittende docenten. Hierbij leren docenten op de wijze waarop leerlingen leren.

Cultureel geïnteresseerde studenten kunnen binnen de IDEE-school waar zij werkzaam zijn met hun leervragen aan de slag en kunnen op deze manier hun eigen cultureel bewustzijn en dat van leerlingen vergroten en/of aanwakkeren. De studenten dienen aan de ene kant competenties te verwerven als cultuurdrager en aan de andere kant als cultuuroverdrager.

Binnen het opleidingsmodel van IDEE is voldoende gelegenheid voor studenten om beroepsproducten te ontwikkelen op het gebied van cultuureducatie die in de praktijk door de IDEE-scholen en de studenten zelf gebruikt kunnen worden.

Activiteiten Wanneer een hogeschoolstudent stage loopt op een van de IDEE-scholen is hij IDEE-student. De studenten zijn afkomstig van verschillende opleidingen, terwijl IDEE opleidingoverstijgend werkt.

Binnen IDEE wordt competentiegericht en vraaggestuurd gewerkt. De werkwijze binnen IDEE maakt het voor studenten mogelijk om op het gebied van cultuureducatie een beroepsproduct te ontwikkelen dat zowel recht doet aan de vraag van de school als aan hun eigen leervraag. In eerste instantie zullen zij hierbij gebruik maken van de contacten die de IDEE-scholen op dit moment hebben met culturele instellingen, zoals Het Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK) en Kunst in de School. Enerzijds zet een student in overleg met de behoeften van de school een project op en leert hiervan. Anderzijds wordt de school in staat gesteld om dit project in een lijn op te nemen in het curriculum.

Partners Ketenpartners zijn:

- Instituut Archimedes Hogeschool Utrecht
- Amadeus Lyceum in De Meern
- UniC in Utrecht
- De Werkplaats in Bilthoven
- Het Vathorst College in Amersfoort

- Scholengemeenschap Huizermaat in Huizen
- De Questafdeling van Het Adriaan Roland Holstcollege in Hilversum

Inzet van menskracht gebeurt vanuit Instituut Archimedes (projectleiding en algemene ondersteuning en IDEE-scholen (uitvoering en begeleiding).

Vanuit het samenwerkingsverband dat Instituut Archimedes heeft met het IVLOS van de Universiteit Utrecht, is er de mogelijkheid om op student- en docentniveau samen te werken.

Regio De ‘regio’ omvat de provincie Utrecht plus ’t Gooi, de Betuwe en enkele aanpalende gebieden rond Woerden, zoals aangegeven op de website van SBO: www.onderwijsarbeidsmarkt.nl/regio.

Contact Projectleider is Mevrouw A. Timmermans.

Contactadres is:
 Instituut Archimedes, Hogeschool Utrecht
 Padualaan 97
 3584 CH Utrecht
 Postbus 14007
 3508 SB Utrecht
 T: 030-2547309

Bronnen Katzin-Cohen, D. en A. Timmermans, *Uitvoeringsplan Verbreding Cultuur en School 2007-2008*, Instituut
publicaties Archimedes september 2007.
websites www.utrechtseklasse.nl/page/61/

1.8 Samenwerking Kenniscentrum Educatie

Ontstaan Eind 2006 zijn facultaire kenniscentra ingericht, waarin lectoren en hun kenniskringen onderzoek verrichten op specifieke thema’s om de taakstelling van het hbo op het gebied van kennisontwikkeling en kenniscirculatie vorm te geven. Het Kenniscentrum Educatie is één van

de negen kenniscentra van de Hogeschool Utrecht. Centraal in het Kenniscentrum Educatie zijn de lectoraten en de kenniskringen gepositioneerd. Lectoren worden benoemd door het College van Bestuur.

Met het aanstellen van lectoren heeft het onderzoeksbeleid van de Hogeschool Utrecht concrete invulling gekregen. Onderzoek neemt daarmee een structurele plaats in de organisatie in.

In samenwerking met de Universiteit Utrecht is een promotiebeleid opgezet dat docenten in staat stelt binnen de kenniscentra hun promotieonderzoek te verrichten. De promotietrajecten dragen bij aan de ontwikkeling van de kennisfunctie van de Hogeschool Utrecht en sluiten nauw aan bij de onderzoeksprogramma's van de kenniscentra.

Inhoud In het Kenniscentrum Educatie werken zeven lectoraten samen, te weten Lectoraat Beroepsonderwijs, Lectoraat Dovenstudies, Lectoraat Lesgeven in de multiculturele school, Lectoraat Gedragsproblemen in de onderwijspraktijk, Lectoraat leerproblemen in het bijzonder de preventie van leesproblemen, Lectoraat vernieuwende opleidingsmethodiek en didactiek en Lectoraat Spel. Het Kenniscentrum Educatie heeft als kernopdracht het leveren van een (inter) nationaal erkende fundamentele bijdrage aan de vernieuwing en verbetering van de dienstverlening binnen het werkveld van opvoeding en onderwijs. Door adequate afstemming en samenwerking met interne en externe partners heeft kennisontwikkeling op dat terrein per definitie een integraal, handelingsgericht karakter.

Doelen/ambities De doelstelling van het Kenniscentrum Educatie is de innovatie en verbetering van het opleidingsonderwijs en de directe beroepsuitoefening.

Binnen het kenniscentrum werken de lectoren samen met de leden van hun kenniskringen aan het realiseren van vier doelstellingen: vergroten van de externe oriëntatie van de hogescholen, bijdragen aan curriculumvernieuwing, bijdragen aan de professionalisering van docenten, en het versterken van kenniscirculatie en kennisontwikkeling binnen het hbo.

Hun op de beroepspraktijk toegesneden kennisbasis moet de ontwikkeling van hoogwaardige bacheloropleidingen en professionele masteropleidingen ten goede komen.

Activiteiten Door het Kenniscentrum Educatie wordt praktijkgericht en toepassingsgericht onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek wordt uitgevoerd onder aanvoering van de lectoren, in nauwe samenwerking met docenten en studenten in de kenniskringen.

De lectoren formuleren onderzoeksprogramma's in dialoog met de beroepspraktijk. De deelnemende scholen kunnen de onderzoeksresultaten van het kenniscentrum meteen gebruiken voor het verbeteren van hun onderwijsbeleid. Ook de opleidingen/leertrajecten van de faculteit Educatie zelf vertalen de onderzoeksresultaten direct naar de praktijk.

In het kader van de promotietrajecten vindt de begeleiding van de HU-promovendi plaats door een van de lectoren, in nauwe samenwerking met de Universiteit Utrecht.

Partners Ketenpartners zijn:
Kenniscentrum Educatie van de Hogeschool Utrecht, ROC ASA, ROC A12, ROC Midden Nederland, ROC van Amsterdam Gooi en Vechtstreek, vmbo-scholen in de regio Utrecht, netwerk lectoren en hoogleraren beroepsonderwijs, relaties met landelijke kennisinfrastructuur beroepsonderwijs (HPBO, MBO2010, MBO Raad, CINOP EC/ecbo, Consortium beroepsonderwijs, e.d.).

Regio Het Kenniscentrum Educatie werkt primair regionaal, op onderdelen ook landelijk.

Contact Contactadres is:
Faculteit Educatie, Hogeschool Utrecht
Kenniscentrum Educatie
Padualaan 97
3585 CH Utrecht
Postbus 14007
3508 SB Utrecht
T: 030-2547100

Contactadres van het Lectoraat Beroepsonderwijs is:
E: lectoraatberoepsonderwijs@hu.nl
T: 030-2547480

- Bronnen** *HU jaarverslag 2006*, pp.39.
publicaties *HU jaarverslag 2007*, pp. 43-50.
websites www.hu.nl/onderzoek/lectoraten
www.hu.nl/onderzoek/kenniscentra

1.9 Samenwerking BEST-Utrecht

- Ontstaan** Het bètasteunpunt BEST-Utrecht is sinds juni 2007 operationeel. BEST-Utrecht is een gezamenlijk initiatief van de Universiteit Utrecht (Freudenthal Instituut) en de Hogeschool Utrecht (Faculteit Educatie en Faculteit Natuur en Techniek). Met ingang van het schooljaar 2007/2008 kunnen scholen het vak Wiskunde D in de tweede fase havo/vwo invoeren. Het vak NLT (Natuur, Leven en Technologie) is een nieuw, geïntegreerd bètavak voor de bovenbouw havo en vwo. Informatica is eveneens een vak voor de bovenbouw havo en vwo. Het bètasteunpunt VO regio Utrecht biedt ondersteuning voor docenten in havo en vwo bij de invoering en uitvoering van de nieuwe bètavakken. Als een school daarbij kiest voor het zogenaamde samenwerkingsmodel, wordt een gedeelte van het Wiskunde D programma door de leerlingen aan een instelling voor hoger onderwijs gevolgd in het kader van Wiskunde in Wetenschap (voor het vwo) of Wiskunde in Technologie (voor de havo). De Universiteit Utrecht en de Hogeschool Utrecht hebben hiertoe gezamenlijk enkele modules ontwikkeld. Invoerscholen kiezen zelf voor aansluiting bij een van de regionale bètasteunpunten en kunnen zich aansluiten bij het scholennetwerk rond het bètasteunpunt. Aan sommige ondersteuningsactiviteiten door BEST-Utrecht zijn kosten verbonden voor de invoerscholen.
- Inhoud** Met ingang van het schooljaar 2007-2008 wordt via het bètasteunpunt BEST-Utrecht ondersteuning in de vorm van helpdesk-, onderwijs-, kennis- en netwerkvormingsactiviteiten aangeboden.

Doelen/ambities Het bètasteunpunt BEST-Utrecht stelt zich ten doel hét centrale steunpunt te zijn voor alle vragen van docenten van regioscholen voor voortgezet onderwijs omtrent de invoering en uitvoering van de nieuwe bètavakken.

Activiteiten Helpdeskactiviteiten: havo- en vwo-docenten kunnen bij het bètasteunpunt terecht met zowel inhoudelijke als didactische vragen over NLT, Wiskunde D en Informatica. Voor elk van de nieuwe bètavakken is een team docenten van de Universiteit Utrecht (UU) en de Hogeschool Utrecht (HU) samengesteld om de vragen te beantwoorden.

Onderwijsactiviteiten: regioscholen kunnen bij BEST-Utrecht terecht voor het reserveren van laboratoriumfaciliteiten bij HU en/of UU die op de eigen school niet aanwezig zijn, voor bemiddeling bij het zoeken van student-assistenten en docenten voor het geven van gastlessen. Voor scholen waar te weinig leerlingen Wiskunde D kiezen om een klas te vormen, kan BEST-Utrecht een reeks onderwijsmiddagen organiseren. Docenten met een vraag voor bijvoorbeeld een profielwerkstuk, kunnen via het bètasteunpunt in contact komen met vakdeskundigen van de UU en/of HU.

Netwerkvormingsactiviteiten: BEST-Utrecht fungeert als contactplatform tussen docenten voortgezet- en hoger onderwijs, en als contactplatform tussen docenten in het voortgezet onderwijs onderling door het organiseren van bijeenkomsten voor kennisdeling en netwerkvorming.

Kennisactiviteiten: docenten kunnen bij het bètasteunpunt terecht voor nascholing of bijscholing voor de nieuwe vakken: om bijvoorbeeld de kennis van statistiek of complexe getallen op te frissen.

Partners Ketenpartners zijn de Hogeschool Utrecht (Faculteit Educatie en Faculteit Natuur en Techniek) en de Universiteit Utrecht (Freudenthal Instituut).

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Contactadres is:
BEST-Utrecht, Bètasteunpunt voor VO – regio Utrecht
Mevrouw A. Veldkamp
Informatie: info@best-utrecht.nl
www.best-utrecht.nl

Bronnen www.best-utrecht.nl
publicaties BEST-Utrecht, *Flyer Wiskunde D4*, 2007.
websites

1.10 Samenwerking Onderwijsweb

Ontstaan De website Onderwijsweb is in januari 2007 van start gegaan, Onderwijsweb is hét kennisplatform voor docenten in het onderwijs, alumni, studenten, medewerkers van de FE, school-directies en wellicht een kennisbron voor politici, kortom voor iedereen die werkzaam of geïnteresseerd is in onderwijs. Onderwijsweb biedt nieuws over het onderwijs, kennisdossiers over allerlei onderwijsonderwerpen, meningen van experts en interessante discussies. Onderwijsweb is een initiatief van de faculteit Educatie van de Hogeschool Utrecht (HU), te weten de instituten Theo Thijssen, Archimedes, Gebaren, Taal & Dovenstudies en het Seminarium voor Orthopedagogiek.

Inhoud De website Onderwijsweb bestaat uit artikelen en berichten van een onafhankelijke webredactie, de dossiers worden onderhouden door specialisten. De teksten in de weblogs, de wiki en op de fora worden geschreven door bezoekers of aan de HU in meer of mindere mate verbonden derden (zoals studenten en alumni). De informatie op de website is bedoeld ter algemene informatie en niet als vervanging van enig advies.

Doelen/ambities De doelstelling van Onderwijsweb is het bieden van laatste onderwijsnieuws en meningen van onderwijsexperts. Hier staat het delen van kennis centraal, maar de Faculteit Educatie profileert zich ook als aanbieder van kennisproducten. Met Onderwijsweb gaat de faculteit Educatie, als

opleidingsinstituut en tevens belangrijke kennisbron in Nederland, mee met de belangrijke innovaties op het gebied van communicatie.

Activiteiten Onderwijsweb is verdiepend, informerend en actueel door middel van tientallen actuele kennisdossiers, discussieforums en onderwijswiki.
De digitale nieuwsbrief *Nieuw op Onderwijsweb* verschijnt tweewekelijks. De nieuwsbrieven *Sturen met Onderwijsweb* en *Educatieve Innovatie* verschijnen driewekelijks.
Nieuw op Onderwijsweb geeft een kort overzicht met de nieuwste kennisdossiers, een samenvatting van de discussies binnen de communities en de reacties van het onderwijsveld op de actualiteit.
Sturen met Onderwijsweb is een nieuwsbrief voor onderwijsmanagers die gericht willen werken aan het verder professionaliseren van de school, hun medewerkers en zichzelf.
Educatieve Innovatie bevat een samenvatting van de resultaten van recent beleids- en onderwijskundig onderzoek in binnen- en buitenland.

Partners Ketenpartners zijn Faculteit Educatie van de Hogeschool Utrecht en Evident Interactive BV als business partner.

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Contactadres is:
Webredactie en beheer Onderwijsweb
Postbus 14007
3508 SB Utrecht
T: 030-2547160
Informatie: redactie@onderwijsweb.nl

Bronnen www.onderwijsweb.nl

publicaties www.hu.nl

websites

1.11 Samenwerking met Hogeschool Driestar educatief

- Ontstaan** Sinds 2006 bestaat een officiële samenwerkingsovereenkomst tussen de tweedegraads lerarenopleiding van hogeschool Driestar *educatief* en Instituut Archimedes van Hogeschool Utrecht. Daarnaast werd begin 2007 een samenwerkingsovereenkomst gesloten om studenten vanuit Driestar *educatief* te laten doorstromen naar de bekostigde master Special Educational Needs (SEN).
Het initiatief is uitgegaan van de Hogeschool Driestar *educatief*.
Beide hogescholen zijn een samenwerking aangegaan voor een aantal studierichtingen, om een breed scala aan opleidingen aan het werkveld te kunnen aanbieden. Het gaat om de studierichtingen aardrijkskunde, biologie, natuurkunde, scheikunde, techniek, gezondheidszorg & welzijn en Frans.
- Inhoud** Deeltijd studenten kunnen zich inschrijven bij de Hogeschool Utrecht en volgen daar het vakdeel, terwijl hogeschool Driestar *educatief* het pedagogische en didactische programma coördineert.
- Doelen/ambities** Het doel van de samenwerking is een dekkend en passend opleidingsaanbod te kunnen garanderen voor het werkveld van Driestar *educatief*.
- Activiteiten** Qua werkwijze ziet de samenwerking tussen Driestar *educatief* en de Hogeschool Utrecht er als volgt uit. De kern van de opleiding, het vakdeel, wordt verzorgd door de HU, waar de studenten ook ingeschreven zijn. Het pedagogisch-didactisch programma wordt door hogeschool Driestar *educatief* gecoördineerd. Door elk van de deelnemende onderwijsinstellingen wordt één dag in de week een coördinator vrijgemaakt voor afstemming van activiteiten.
- Partners** Ketenpartners zijn de Hogeschool Utrecht en de Hogeschool Driestar *educatief*. De hogescholen werken samen met opleidingscholen voor primair- en voortgezet onderwijs. In 2007 werden daar twee vo-scholen aan toegevoegd: Gereformeerde Scholengemeenschap Randstad in Rotterdam en de Prins Maurits Scholengemeenschap te Middelharnis.

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Contactadres is:

Voor Instituut Archimedes : dhr. D. van der Veen

T: 06-13059683

E: Dirk.vanderveen@hu.nl

Voor Hogeschool Driestar *educatief*: dhr. W. Moen (PR & communicatie)

T: 0182-540331

E: w.c.moen@driestar-educatief.nl

Informatie: info@driestar-educatief.nl

Bronnen www.driestar-educatief.nl

publicaties Hogeschool Driestar *educatief*, *Jaarverslag 2007*, pp. 16-17.

websites

1.12 Samenwerking Regionaal Platform Onderwijsarbeidsmarkt vo/bve

Ontstaan Elf schoolbesturen uit het voortgezet onderwijs en drie uit het BVE in de regio Midden Nederland hebben vanaf 2000 samen met Instituut Archimedes de Regiegroep Educatief Partnerschap gevormd. Sinds 2004 is deze regiegroep een van de door het ministerie van OCW en SBO ondersteunde regionale platforms onderwijsarbeidsmarkt De regiegroep heet sindsdien voluit Regionaal Platform onderwijsarbeidsmarkt vo/bve regio Utrecht. Ook het Ivlos van de Universiteit Utrecht en de gemeente Utrecht participeren sindsdien in het platform. Partijen werken samen aan het vormgeven van het opleiden in de school volgens het *Utrechtse Model*. Het *Utrechtse model* is een initiatief vanuit het Regionale platform voor de Onderwijsarbeidsmarkt voor het vo- en bve-veld in de regio Utrecht. Vele kwesties rondom de onderwijsarbeidsmarkt spelen zich vooral in de regio af. Daarom besloten de afgelopen jaren veel scholen, pabo's, roc's en lerarenopleidingen te gaan samenwerken in Regionale Platforms voor de Onderwijsarbeidsmarkt. Hun doelen, strategie en werkwijze en afspraken leggen zij vast in regionale convenanten.

Het Regionaal Convenant Arbeidsmarktbeleid onderwijs vo/bve regio Utrecht had een looptijd van 3 jaar, van 1 september 2003 tot 1 september 2006. Sindsdien wordt het jaarlijks stilzwijgend verlengd voor steeds een periode van 1 jaar. Er wordt minimaal twee maal per jaar overleg gevoerd.

Regionale Platforms voor de Onderwijsarbeidsmarkt kunnen voor de uitvoering van hun projecten een aanvraag voor een financiële bijdrage indienen bij het SBO (Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt).

Op 11 januari 2008 heeft de Tweede Kamer ingestemd met een motie om Regionale Platforms Onderwijsarbeidsmarkt te verlengen. Bij de behandeling van de onderwijsbegroting eind vorig jaar is de Tweede Kamer akkoord gegaan met een motie van de Kamerleden Pechtold (D66), Kraneveldt (PvdA) en Slob (CU) om de financiering van de Regionale Platforms voor de Onderwijsarbeidsmarkt in 2009 te verlengen.

- Inhoud** In het *Utrechtse model* zijn alle opleidingstrajecten dual: werkend leren en lerend werken. Sommige studenten worden bijna volledig op een school opgeleid, de lerarenopleiders zijn daartoe wekelijks in de school aanwezig. Alle studenten krijgen vanaf het eerste jaar werkervaring op hun leerwerkplek. In veel gevallen worden stagevergoedingen beschikbaar gesteld door de scholen.
- Doelen** De ambitie van het *Utrechtse Model* is samen met het veld opleiden, professionaliseren en innoveren. Sinds 2006 is hier praktijkgericht onderzoek in en mede door de scholen aan toegevoegd.
- Activiteiten** Aan het begin van de opleiding wordt vastgesteld welke competenties een student al heeft en welke competenties hij nog moet verwerven. Ook eerder verworven competenties worden daarbij betrokken. Dat vormt de basis van een opleiding die kan variëren van een vierjarig traject voor een havist tot een eenjarig traject voor de zijinstromer. Deze werkwijze doet recht aan talenten van de student en aan de belangen van zijn school.
De student vervult praktijkopdrachten die gerelateerd zijn aan de beroepspraktijk, waarbij hij steeds meer invloed krijgt op de inhoud van de opdrachten. Op deze manier kan de student een

passende opleiding voor zichzelf creëren en gericht werken aan de nog te verwerven competenties.

Partners Ketenpartners zijn:

- NUOVO (voorheen BestuursCommissie Openbaar Voortgezet Onderwijs Utrecht)
- Willibrord Stichting (voorheen Christelijk Voortgezet Onderwijs Utrecht en Stichts Katholiek Voortgezet Onderwijs Utrecht)
- Christelijk Voortgezet Onderwijs Groep Zuidoost-Utrecht
- Gooise Scholenfederatie
- Heerenlanden College te Leerdam
- Katholieke Scholengemeenschap de Breul te Zeist
- Onderwijsgroep Amersfoort
- Samenwerkingsverband 5=1
- Stichting Perspectief
- Werkplaats Kindergemeenschap
- ROCA12
- ROCASA
- ROC Midden Nederland
- Instituut Archimedes, Hogeschool Utrecht
- Ivlos, Universiteit Utrecht
- de gemeente Utrecht
- het Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt (SBO)

De onderlinge samenwerking is niet exclusief.

Op de school wordt de student begeleid door een werkplekbegeleider, die op zijn beurt wordt ondersteund door een schoolopleider op de school en door de lerarenopleiders van de lerarenopleiding. De schoolopleiders worden opgeleid bij Instituut Archimedes en IVLOS (Interfacultair Instituut voor Lerarenopleiding, Onderwijs-ontwikkeling en Studievaardigheden, van de Universiteit Utrecht).

Regio De 'regio' omvat de provincie Utrecht plus 't Gooi, de Betuwe en enkele aanpalende gebieden rond Woerden, zoals aangegeven op de website van SBO: www.onderwijsarbeidsmarkt.nl/regio.

Contact Contactadres is:
Instituut Archimedes, Hogeschool Utrecht
Padualaan 97
Postbus 14007
3508 SB Utrecht
T: 030-2547100
Informatie: www.samenopleiden.nl

Website De website www.samenopleiden.nl is een coproductie van: Instituut Archimedes (Hogeschool Utrecht), Scholen voor het Voortgezet Onderwijs, Units voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie, Studenten in duale opleiding. Studenten en opleidingscholen vinden op de website www.samenopleiden.nl alle informatie over het opleiden van leraren in de school volgens het Utrechtse Model.
Zie ook: www.onderwijsarbeidsmarkt.nl.

Bronnen www.onderwijsarbeidsmarkt.nl
publicaties www.samenopleiden.nl
websites www.feo.hvu.nl/samenopleiden/documenten/regionaal_convenant_Utrecht.doc
www.utrechtseklasse.nl/page/61/

1.13 Samenwerkingsinitiatief Samen op Scholen

Ontstaan De hbo-opleidingsvorm Docent Beroepsonderwijs (Samen op Scholen) van Hogeschool Utrecht is een opleidingsvorm voor het behalen van een tweedegraads lesbevoegdheid. Met ingang van 2008 is Samen op Scholen een regulier opleidingstraject bij Instituut Archimedes. Samen op Scholen is een speciale opleidingsvorm binnen twaalf lerarenopleidingen waarbij de student wordt opgeleid met het profiel beroepsonderwijs.

De ontwikkeling van Samen op Scholen is ondersteund door het Innovatiearrangement Docent Beroepsonderwijs dat in 2004 van start ging. Een vernieuwend project in de driehoek docenten, leerlingen en lerarenopleiding. Docent Beroepsonderwijs bereidt studenten voor op een loopbaan als docent maar op een andere manier dan de reguliere lerarenopleiding.

Inhoud De opleiding Docent Beroepsonderwijs (Samen op Scholen) is maximaal gebaseerd op werkplekleren. De student volgt de opleiding vanuit een van de deelnemende vmbo- en mbo-scholen en leert dus veel van de praktijk. De student leert en werkt voor zowel de studie als de leerwerkplek in de vmbo- of mbo-school, en in het bedrijfsleven in de omgeving van de school. De opleiding is zo georganiseerd dat de studenten direct volwaardig meedraaien in de onderwijsteams.

Doelen/ambities Scholen zitten te springen om docenten die zijn opgeleid voor lesgeven in vmbo en mbo (het beroepsonderwijs): eigentijdse docenten, die leerlingen centraal stellen en aanspreken op wat ze willen en kunnen.

Activiteiten Per week werkt de student een aantal dagen in het onderwijs. De andere dagen werkt de student aan de eigen ontwikkeling door middel van reflecteren op wat is geleerd, het maken van opdrachten over het vak- en leergebied, pedagogiek en didactiek en zorgverbreding. Ook krijgt de student studieloopbaanbegeleiding. Wekelijks is een lerarenopleider een dag op de school aanwezig. Er zijn regelmatig bijeenkomsten bij Instituut Archimedes met alle studenten van de deelnemende scholen. Veel contacten vinden ook plaats via een elektronische leeromgeving.

Partners Partners in Samen op Scholen zijn:

- Instituut Archimedes en
15 vmbo- en mbo-scholen:
 - Schievestecollege, Schiedam
 - AOC Oost, Doetinchem/Almelo/Borculo/Enschede/Twello
 - Candea College, Duiven
 - Christelijke Scholengemeenschap Veenendaal, Veenendaal

- Delta College, Utrecht
- Dalton MAVO, Naaldwijk
- Floracollege, Naaldwijk
- Kandinsky College, Nijmegen
- Liefland College, Utrecht
- Meerstroom College, Utrecht
- Minkema College, Woerden
- ROC A12, Ede
- ROC Midden Nederland, Zorg en Welzijn, Utrecht/Zeist/Amersfoort
- Vader Rijn College, Utrecht
- Via Nova College, Utrecht

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Contactadres is:
Instituut Archimedes, Hogeschool Utrecht
Secretariaat Samen op Scholen
Padualaan 97
Postbus 14007
3508 SB Utrecht
T: 030-2547302
E: samenopscholen@hu.nl

www.hu.nl/OpleidingenDeeltijd/Docent+Beroepsonderwijs-deeltijd

Bronnen www.hu.nl/Opleidingen/Docent+Beroepsonderwijs/De+opleiding/De+opleiding.htm
publicaties www.onderwijsarbeidsmarkt.nl/praktijkvoorbeelden/2007/utrecht-vo-samen-leraren-websites
websites [opleiden/](http://www.onderwijsarbeidsmarkt.nl/praktijkvoorbeelden/2007/utrecht-vo-samen-leraren-websites)

1.14 Samenwerkingsinitiatief Samen op groene scholen

- Ontstaan** In 2006 is de pilot Samen op groene scholen gestart naar analogie van het opleidingstraject Samen op scholen. De pilot is een gezamenlijk project van Instituut Archimedes, Stoas Hogeschool en twee aoc's. Samen op groene scholen beoogt niet alleen het leraarsvak in het groene onderwijs, maar ook de opleiding daartoe aantrekkelijker te maken en voor de sector groen het personeelsbeleid adequaat te ondersteunen. Samen op groene scholen is een gezamenlijk initiatief van de Hogeschool Utrecht en Stoas Hogeschool, waarbij Stoas Hogeschool verantwoordelijk is voor de lerarenopleidingen in de groene vakken en de HU voor de lerarenopleidingen in de avo-vakken.
- Inhoud** In Samen op groene scholen fungeert de opleidingsschool niet alleen als een bijzondere opleidingsplaats, maar ook als cruciaal instrument voor de vernieuwing van het onderwijs in de agro-food sector. Belangrijke inhoudelijke thema's zijn: vitale en duurzame land- en tuinbouw, natuur en landschap: samen werken aan kwaliteit, ruimte op het platteland, voedselveiligheid.
- Doelen/ambities** De doelstelling van Samen op groene scholen is dat het concept opleidingsschool een bijdrage levert aan de ontwikkeling van de beroepskolom. In het concept opleidingsschool zijn de betrokkenen niet alleen steeds bezig met het delen en toepassen van kennis, maar wordt vooral ook nieuwe kennis ontwikkeld. De vervlechting van nieuwe onderwijsconcepten met de inhoudelijke vernieuwing van het groene onderwijs versterkt de innovatieve kracht van de school en vervolgens de instelling.
- Activiteiten** Alle docenten (beroepsgericht en algemeen vormend) ontwikkelen gezamenlijke professionaliteit in het formuleren en uitvoeren van schoolspecifieke opdrachten. De docenten in opleiding werken zoveel als mogelijk is aan authentieke leertaken/opdrachten vanuit hun dagelijkse praktijk. De instituutcoach (een docent van de hogeschool) bewaakt samen met de schoolopleider (een docent van de school) in hoeverre de opdrachten aansluiten bij de voorgeschreven (kennis)concepten, leerlijnen en competenties van de opleidingen. De

instituutcoach, de schoolopleider en de persoonlijke coach (een docent van de school) vormen samen het opleidingsteam.

Partners Partners in Samen op groene scholen zijn:

- Instituut Archimedes van de Hogeschool Utrecht, Stoas Hogeschool
- AOC Oost, Groenhorst College Almere

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Contactadres is:

De heer J. Koot (projectleiding Instituut Archimedes)

De heer M. Frenk (projectleiding Stoas Hogeschool)

Via Secretariaat Samen op Scholen

T: 030-2547302

E: samenopscholen@hu.nl

Bronnen Stoas Hogeschool en Hogeschool Utrecht, *Samen op groene scholen. Pilot 2006-2007*, september publicaties 2006.
websites

1.15 Samenwerkingsinitiatief Samen leraren opleiden

Ontstaan Sinds september 2003 kunnen voltijdstudenten met uiteenlopende competenties een duale opleiding volgen in een van de opleidingsscholen. Dit opleidingsmodel is ontwikkeld door het regionale platform in Utrecht (vo en bve). Kenmerkend is dat binnen het model de lerarenopleiding en scholen samen studenten opleiden. Het 'Utrechts model' is een initiatief van de circa zeventig partnerscholen uit het vo- en bve-veld. Studenten volgen hun opleiding voor een deel op school.

De opleidingsschool speelt zo een belangrijke rol bij het opleiden, het begeleiden en het beoordelen van de studenten; de ontwikkeling van de beroepscompetenties vindt voornamelijk hier plaats.

Inhoud Samen opleiden is een duaal traject, dus al werkend leren. De eerstejaars docenten in opleiding hebben een leerwerkplek als onderwijsassistent. In de jaren daarna groeit de *inzetbaarheid* van de student via de functie van docentassistent naar LIO (Leraar-in-opleiding). Op de school wordt de student begeleid door een werkplekbegeleider, die op zijn beurt wordt ondersteund door een algemeen praktijkbegeleider (APB) op de school en door de lerarenopleiders van de lerarenopleiding.

Doelen/ambities Via het opleidingsmodel Samen leraren opleiden hebben de scholen toegang tot een groot arbeidspotentieel aan leraren in opleiding (alle competentieniveaus). Het opleidingsmodel sluit goed aan bij diverse thema's van het integraal personeelsbeleid. Het model biedt grote voordelen aan scholen die functie- en taakdifferentiatie toepassen. Er worden immers meerdere niveaus aan het functiegebouw toegevoegd: van onderwijsassistent (1e en 2e jaar) tot docentassistent (3e jaar) en leraar in opleiding (LIO = 4e jaar). Ervaren docenten kunnen zich door het inzetten van assistenten beperken tot het uitvoeren van kerntaken. Zo kan er ruimte ontstaan voor functiespecialisatie of -verbreding of doorstroom naar managementniveau.

Activiteiten Aan het begin van de opleiding wordt vastgesteld welke competenties een student al heeft en welke competenties hij nog moet verwerven. Dat vormt de basis van een opleiding die kan variëren van een vierjarig traject voor een havist tot een eenjarig traject voor de zijinstromer. Eerder verworven relevante competenties bekorten het opleidingstraject. Deze werkwijze doet recht aan talenten van de student en aan de belangen van zijn school. In een addendum bij het diploma staat welke competenties zijn verworven binnen welke context (schoolsetting). De snelle confrontatie met de praktijk geeft de student in een vroege fase van zijn studie helderheid of zijn toekomst in het beroep van leraar ligt.

Partners Op alle niveaus werken de partnerscholen uit het vo- en bve-veld – inmiddels 75 in aantal – samen met Instituut Archimedes.

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Contactadres is:
Instituut Archimedes, Hogeschool Utrecht
Padualaan 97
3584 CH Utrecht
Postbus 14007
3508 SB Utrecht
Bureau Werkplekieren:
T: 030-2547152
E: bureau.werkplekieren@hu.nl

1.16 Samenwerking Lerarenopleidingen Utrecht

Ontstaan In het najaar van 2006 is het Regionaal samenwerkingsverband lerarenopleidingen Utrecht van start gegaan.

Op initiatief van de Directie Leraren van het ministerie van OCW is de 'Beleidsagenda lerarenopleidingen 2005-2008' tot stand gekomen, waarin is overeengekomen dat er regionale samenwerkingsverbanden en landelijke expertisecentra komen met subsidie van OCW. Om over voldoende en goed opgeleide leraren te blijven beschikken, is investeren in de kwaliteit van lerarenopleidingen nodig.

Financiering van de samenwerking geschiedt met subsidie van het ministerie van OCW, die is verstrekt in het kader van *Meer kwaliteit en differentiatie: de lerarenopleidingen aan zet*. Voor de uitvoering van de beleidsagenda is in de periode 2006 tot 2008 € 22 miljoen subsidie beschikbaar. Daarna moeten de samenwerkingsverbanden zonder subsidie verder.

Inhoud Bij de regionale samenwerkingsverbanden gaat het om:

- afstemming van opleidingsaanbod op vragen van scholen in de regio;
- een goed aanbod van kleine vakken;
- het veiligstellen van vak- en vakdidactische kennis.

Doelen/ambities Doelstellingen van het Regionaal samenwerkingsverband Lerarenopleidingen Utrecht zijn verhoging van de kwaliteit van de lerarenopleidingen, meer samenwerking tussen de lerarenopleidingen, behoud van kleine vakken en uitwisseling van kennis en expertise.

Activiteiten Opzet van een infrastructuur voor regionale samenwerking en kennisuitwisseling tussen universiteit, hogeschool en onderwijsveld.

Partners Ketenpartners in het regionaal samenwerkingsverband lerarenopleidingen zijn:

- Instituut Archimedes van de Hogeschool Utrecht
- IVLOS, Interfacultair Instituut voor Lerarenopleiding, Onderwijs-ontwikkeling en Studievaardigheden, van de Universiteit Utrecht
- Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
- Hogeschool *Driestar educatief*
- ROC Midden Nederland.

OCW heeft de 'Beleidsagenda lerarenopleidingen 2005-2008' tot stand gebracht, in samenwerking met de HBO-raad en de VSNU.

Regio Met 'regio' Utrecht wordt de provincie Utrecht bedoeld.

Bronnen IVLOS, *Jaarverslag 2006*, p. 9.

publicaties www.minocw.nl/lerarenopleidingen

websites

1.17 Taskforce Utrechts VMBO

Ontstaan De Taskforce Utrechts VMBO is per 1 september 2008 ingesteld.

De aanleiding is de aanhoudende daling van aanmeldingen van leerlingen voor de Utrechtse vmbo-scholen. In 2008 bedroeg de daling zo'n 35% ten opzichte van 2007.

De Taskforce Utrechts VMBO is een initiatief van de wethouder voor Onderwijs en Jeugd van de gemeente Utrecht. De leden van de Taskforce Utrechts VMBO zijn gevraagd op grond van hun

uiteenlopende deskundigheden. Zij hebben als opdracht om gezamenlijk na te denken over oplossingsrichtingen die het tij voor het Utrechts VMBO kunnen keren en een plan van aanpak op te stellen. In januari 2009 wordt het plan van aanpak verwacht.

De provincie Utrecht draagt bij aan onderzoek. Vanuit het project 'Van Domino naar Stratego', wil de provincie de beweegredenen van ouders en leerlingen achterhalen om telkens vaker voor vmbo-scholen in de regio te kiezen.

Inhoud Het plan van aanpak van de Taskforce Utrechts VMBO zal gericht zijn op vier speerpunten:

- de kwaliteit van het vmbo-onderwijs in Utrecht;
- de problemen die van buiten de school naar binnen komen, zoals moeilijke thuissituaties van kinderen;
- het matige imago van het vmbo;
- de keuze van leerlingen voor scholen buiten de stad Utrecht.

Doelen/ambities Het doel is het vlot trekken van het vmbo-onderwijs in de stad Utrecht met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs, het imago van het vmbo en de aantrekkelijkheid van de vmbo-scholen.

Om het Utrechts VMBO terug op de kaart te zetten is de inzet nodig van alle betrokkenen: de schoolbesturen, het mbo, de stad Utrecht en haar omringende gemeenten en de verantwoordelijke bewindlieden en de Onderwijsinspectie.

Activiteiten De Taskforce Utrechts VMBO zal de problemen in het vmbo vanuit diverse perspectieven bekijken en een plan van aanpak maken waarmee de problemen kunnen worden aangepakt.

Partners De ketenpartners in de Taskforce Utrechts VMBO zijn:

- gemeente Utrecht,
- provincie Utrecht,
- openbaar schoolbestuur NUOVO,
- PC-RK schoolbestuur Willibrord Stichting
- ROC Midden Nederland

Niet geformaliseerd: Faculteit Educatie.

Regio De 'regio' is de stad Utrecht.

Contact Contactadres is:

Taskforce Utrechts VMBO

Mw. R. den Besten, wethouder Onderwijs en Jeugd gemeente Utrecht

T: 030-2861077

E: r.den.besten@utrecht.nl

Bronnen www.allesoverutrecht.nl

publicaties www.kamersmetkansen.nl

websites *Pro-U*. Het ledenblad van Partij van de Arbeid Utrecht, jrg. 15, nr. 3, september 2008, p. 5.

Samenwerking met regionale instellingen en bedrijven

2

De Hogeschool Utrecht richt zich sinds haar ontstaan op de opbouw en instandhouding van relaties met regionale instellingen en bedrijven. In de eerste jaren ging het overwegend om direct aan het onderwijs gerelateerde initiatieven zoals contacten met betrekking tot stages, duaal onderwijs, werving en uitvoering van bedrijfsopdrachten, deelname van het regionale bedrijfsleven in werkveldcommissies en het aanbieden van onderwijs in de commerciële sfeer. Vanwege de zeer kennisintensieve economie van Utrecht en de ambitie van overheden en bedrijfsleven om die te laten toenemen hebben zich netwerken van bedrijven en instellingen ontwikkeld die de economische groei van de regio als doel hebben. De Hogeschool Utrecht kan daarin een belangrijke rol spelen en tegelijkertijd haar onderwijs actueel houden.

41

2.1 Samenwerkingsverband Utrechts Onderwijs Offensief (UOO)

Ontstaan Het Utrechts Onderwijs Offensief is in 2003 ontstaan uit onvrede met het onderwijs in Nederland.

Het Utrechts Onderwijs Offensief is een samenwerkingsverband van de Gemeente Utrecht, de Kamer van Koophandel regio Utrecht en het Utrechtse onderwijsveld van basisonderwijs tot en met hoger onderwijs. De partners zijn door netwerken en projecten aan elkaar verbonden. Er is een stuurgroep bestaande uit de initiatiefnemers.

Het Utrechts Onderwijs Offensief (UOO) is een initiatief van het Utrechts Netwerk voor Innovatie en Economie (UNIE). Het netwerk wordt gevormd door: Bestuurscommissie Openbaar Voortgezet Onderwijs Utrecht, Gemeente Utrecht, Hogeschool Utrecht, Kamer van Koophandel

Utrecht, ROC Midden Nederland, ROC ASA Utrecht, Willibrord Stichting, Stichting Openbaar Primair Onderwijs Utrecht, Universiteit Utrecht, Vader Rijn College VMBO Utrecht

Inhoud De Utrechtse onderwijsinstellingen, van basisonderwijs tot universiteit, proberen door het introduceren van nieuwe, creatieve leeromgevingen oplossingen te bieden voor maatschappelijke problemen onder het motto: “Eruit halen wat er in zit”. Te weten:

- jonge mensen de beste ontplooiingskansen geven;
- de leraar en docent stimuleren om een uitdagend lesklimaat te bieden;
- organisaties aan elkaar verbinden om meerwaarde te realiseren;
- interactie tussen onderwijs en samenleving versterken.

Doelen/ambities De partners in het Utrechts Onderwijs Offensief willen gezamenlijk verbeteringen realiseren in het Utrechtse onderwijs en het onderwijs meer laten aansluiten op de maatschappelijke behoeften. De partijen vinden elkaar op de volgende doelstellingen: onderwijs is de basis, de leerling staat centraal, de leerkracht speelt een belangrijke rol, de maatschappelijke omgeving wordt intensief betrokken bij het onderwijs, taalachterstanden worden in het basisonderwijs weggewerkt en de kwalificatie op alle onderwijsniveaus is uitgangspunt.

Activiteiten Het UOO heeft zeven stellingen geformuleerd waarin het belang van het onderwijs wordt onderstreept en waarin wordt beloofd alles in het werk te stellen om leerlingen de kans te geven een passende opleiding te voltooien. Op basis van deze stellingen is een actieplan opgesteld waar de partners in het Offensief (gezamenlijke) projecten inbrengen. Deze projecten dragen bij aan het realiseren van de doelstellingen van het UOO. In veel projecten wordt samengewerkt door meerdere partners.

Partners Ketenpartners in het samenwerkingsverband UOO zijn:

- het Utrechts Onderwijsveld (scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, Hogeschool Utrecht, Universiteit Utrecht);
- gemeente Utrecht;
- Kamer van Koophandel regio Utrecht;
- bedrijven in de regio.

Het UOO gaat praktisch te werk. Het UOO wil laten zien dat verbeteringen kunnen worden doorgevoerd zonder veel geld uit te geven.

Regio Met regio wordt bedoeld het onderwijs in de stad Utrecht.

Contact Contactadres is:
Coördinator van het UOO is de heer D. Grotenhuis
Informatie: b.nugteren@uu.nl
T: 030-2535029

Bronnen *HU jaarverslag 2005*, p. 44.
publicaties www.utrechtsonderwijsoffensief.nl
websites

2.2 Samenwerkingsverband Stichting Technocentrum Utrecht

Ontstaan Stichting Technocentrum Utrecht (TCU) is een samenwerkingsverband van bedrijfsleven en technisch beroepsonderwijs in de regio Utrecht. Het Technocentrum Utrecht was in 1998 een van de eerste vijf 'prototypes' van de technocentra die in de vier grote steden en het noorden van het land zijn opgericht.

Stichting Technocentrum Utrecht is een projectorganisatie die, als intermediair voor technisch (beroeps)onderwijs en het technisch georiënteerde bedrijfsleven, innovatieve activiteiten in gang zet. Samen met deze partijen en partners als brancheorganisaties en regionale overheden slaat het Technocentrum de handen ineen om knelpunten op de regionale onderwijs-arbeidsmarkt aan te pakken.

Het TCU maakt deel uit van een landelijk netwerk van Technocentra en wordt deels gefinancierd door het ministerie van OCW.

Inhoud Het Technocentrum Utrecht biedt ruime faciliteiten, advies op maat, ondersteuning bij het leggen van waardevolle contacten met de sector techniek in de regio Utrecht en (financiële) ondersteuning bij innovatieve ambities op het gebied van technologie(ontwikkeling).

Doelen/ ambities Doelstellingen van het Technocentrum Utrecht zijn het versterken van de regionale kennisinfrastructuur en het opheffen van tekort aan technisch personeel. Bijbehorende speerpunten zijn het versnellen van de circulatie en toepassing van kennis tussen instellingen onderling, tussen instellingen en ondernemingen en tussen ondernemingen en derden, het vergroten van de instroom in het technisch onderwijs, het verbeteren van kwaliteit van de kennis van zittende werknemers, het bijdragen aan structurele onderwijsvernieuwing en ten slotte het dichter bij elkaar brengen van onderwijs en bedrijfsleven.

Activiteiten Landelijk is in elke provincie een technocentrum actief met regionale projecten. Het team van het Technocentrum Utrecht heeft circa 30 innovatieve projecten in uitvoering.

- Specifieke kennisprojecten richten zich op het upgraden van huidig personeel, werkzaam in de techniek.
- Schakelprojecten zijn gebaseerd op intensieve samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven: het bevorderen van (wederzijdse) bekendheid, informatie-uitwisseling en een betere onderlinge afstemming.
- Om structurele tekorten binnen de bèta gerelateerde beroepskolom terug te dringen worden diverse activiteiten ontplooid om het leren en werken in de techniek te promoten en het imago van de sector aanzienlijk te verbeteren.
- Innovatiekracht wordt bevorderd door in projectvorm actief te werken aan onderwijsvernieuwing die is toegesneden op de actuele beroepspraktijk in de techniek.

Partners Ketenpartners zijn:

- Hogeschool Utrecht
- ROC ASA
- ROC Midden Nederland
- Gemeente Utrecht
- Rabobank Utrecht

- bedrijven uit de regio

Het TCU heeft een intermediaire rol tussen technisch bedrijfsleven en technisch beroeps-
onderwijs.

TCU is initiator voor instroombevorderende activiteiten.

Regio Met regio wordt de provincie Utrecht bedoeld.

Contact Contactadres is:

Technocentrum Utrecht

Eendrachtlaan 2-A

3621 DG Breukelen

T: 030-2586795

E: r.burger@tcu.nl of c.melsen@tcu.nl

Bronnen www.tcu.nl

publicaties www.kennislatenwerken.nl

websites www.cube-utrecht.nl

2.3 Samenwerkingsinitiatief KennisLatenWerken.nl

Ontstaan KennisLatenWerken.nl is dé datingsite voor innovatieve ondernemers én ambitieuze studenten van de Hogeschool Utrecht aangaande HBO stages & praktijkopdrachten. KennisLatenWerken.nl is op 1 september 2005 van start gegaan. Er was een duidelijke behoefte ontstaan aan één centrale ontmoetingsplek om een stageplaats of een stagiair te vinden.

KennisLatenWerken.nl is een gezamenlijk initiatief van Hogeschool Utrecht en Evident Interactive BV en wordt gesteund door Taskforce Innovatie regio Utrecht, Syntens en MKB Midden Nederland.

KennisLatenWerken.nl ontving subsidie uit de Europese regeling Innovatieve Acties en wordt gesteund door MKB Midden-Nederland. Een groot deel van de ontwikkelkosten is gefinancierd

door de Europese Unie en de provincie Utrecht. De overige kosten zijn gedekt door cofinanciering van de verschillende partners van KennisLatenWerken. Hierbij gaat het zowel om bijdragen in euro's als in arbeidsuren.

Inhoud KennisLatenWerken.nl stimuleert samenwerking in de vorm van stages, afstudeerprojecten, bijbanen en kennisuitwisseling. Evident Interactive BV lanceerde eind 2003 het idee om een online platform te ontwikkelen, waar studenten, bedrijven en kennisinstellingen eenvoudig en effectief met elkaar in contact kunnen treden. Het idee ontstond uit de eigen behoefte van Evident als ondernemer.

Doelen/ambities Vanuit de doelstelling om studenten en bedrijven sneller en beter te matchen als het gaat om praktijkopdrachten, stages, advies en tijdelijk werk, heeft Evident Interactive BV een portal ontwikkeld die fungeert als marktplaats voor het midden- en kleinbedrijf en studenten.

46

Activiteiten Op het platform Kennis Laten Werken hebben studenten, bedrijven en onderwijsinstellingen middels een inlognaam en code de mogelijkheid om stageplekken of een stagiair te vinden. Bedrijven en organisaties kunnen kosteloos een account aanmaken en direct een vacature plaatsen op KennisLatenWerken.nl. Studenten van de Hogeschool Utrecht hoeven alleen hun account maar te activeren en een zoekopdracht te plaatsen. Dankzij de in het platform geïntegreerde matchingtool ELISE wordt een realtime match gemaakt tussen student en bedrijf.

Partners Ketenpartners zijn:

- Hogeschool Utrecht
- Evident Interactive BV
- Taskforce Innovatie regio Utrecht
- Syntens
- MKB Midden Nederland

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Contactadres is:
Mw. I. Prins (Hogeschool Utrecht)
T: 030 238 87 16
Dhr. J. Schuiling (Evident)
T: 030-2985050
E: schuiling@evident.nl
Informatie : info@kennislatenwerken.nl

Bronnen <http://kennislatenwerken.nl>
publicaties www.taskforceinnovatie.nl/Companies/ICT/evident.htm
websites www.pitchview.nl/zoeken/bureau-case.aspx?CaseID=104&ID=216

2.4 Samenwerkingsverband Stichting Taskforce Innovatie (TFI)

Ontstaan Stichting Taskforce Innovatie Regio Utrecht (TFI) ging op 23 februari 2005 van start. De Taskforce Innovatie Regio Utrecht (TFI) is opgericht door dertien publieke partijen in de regio Utrecht. Het is de opvolger van stichting Unité, een netwerk voor het stimuleren van innovatie en technologie in de provincie Utrecht. Unité had niet voldoende bekendheid en de link met bedrijfsleven was zwak.

TFI is een initiatief van de Kamer van Koophandel en Syntens is de trekker.

In een periode van vier jaar zal de TFI zich richten op het bewerkstelligen van duurzame economische groei in de regio Utrecht door versterking van het regionale innovatiesysteem: synergie tussen productiestructuur, kennisinfrastructuur en innovatiebevorderende intermediaire instellingen.

In TFI participeren 10 bedrijven, die de projecten trekken en het geld voor het activiteitenprogramma bijeen brengen.

Inhoud De Taskforce Innovatie is gericht op ondernemerschap, innovatie en kennisuitwisseling. Het bestaan van een kenniskloof tussen bedrijven en kennisinstellingen en tussen bedrijven onderling wordt aangemerkt als een belangrijke barrière voor innovatie. Het bevorderen van

kennisuitwisseling is daarom als thema benoemd voor de Taskforce. Binnen dit thema organiseert de TFI het traject *Innovatiemanagement en kenniscirculatie*. Dit traject is door Syntens ontwikkeld in samenwerking met de Hogeschool Utrecht. Studenten krijgen de mogelijkheid kennis te maken met de best practices van Syntens en leren deze in te zetten bij bedrijven.

Doelen/ambities De ambitie van de Taskforce Innovatie is dat de regio Utrecht in 2010 breed wordt gezien als meest innovatieve regio van Nederland en behoort tot de top 5 van meest innovatieve regio's in Europa op het gebied van Life Science, ICT, Zakelijke diensten, Design en Multimedia.

Het doel van Taskforce Innovatie is:

- kennis bundelen, verzamelen en overdragen;
- geven van een impuls aan de regionale economie;
- versterken van de innovatieve kracht van het MKB door ondernemers te stimuleren en te helpen bij het vernieuwen van hun product, dienst of proces.

Activiteiten De Taskforce Innovatie is opgericht als een programmaorganisatie die projecten uitvoert. De programmaraad van de Taskforce heeft een activiteitenprogramma vastgesteld dat in 2005 drie soorten projecten onderscheidt: cluster-, thema- en efficiencyprojecten. In totaal zijn 21 uitvoeringsprojecten opgezet en zijn 2 projecten gericht op ontwikkeling van nieuwe initiatieven en monitoring. In toenemende mate wordt de organisatie bevraagd door partners en bedrijven om te participeren in niet-TFI projecten, in brainstormsessies en in kapitaalbemiddeling; om te monitoren, om subsidieondersteuning te even en om netwerken te organiseren.

Partners Ketenpartners zijn:

- Provincie Utrecht
- Gemeente Utrecht
- Bestuur Regio Utrecht
- Universiteit Utrecht
- Hogeschool van Utrecht
- Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
- UMC Utrecht

- Kamer van Koophandel Utrecht
- Kamer van Koophandel Gooi- en Eemland
- Syntens, innovatienetwerk voor ondernemers
- VNO-NCW Midden
- MKB Midden Nederland

De betrokkenheid van de TFI varieert van participant via (co-)financiering tot project-leiderschap. Daarnaast is de TFI-rol:

- Stimulerend (opwekken van nieuwe initiatieven).
- Faciliterend (centraal secretariaat voor kleine initiatieven).
- Coördinerend (voorkomen dat het wiel twee maal wordt uitgevonden).
- Representatief (één Utrechts gezicht naar buiten).

Regio De 'regio' Utrecht is de provincie Utrecht en het Gooi.

Contact Contactadres is:

TaskForce Innovatie

Utrecht

Tel: 030-2363325

Informatie: info@taskforceinnovatie.nl

Bronnen *HU jaarverslag 2005*, pp. 41-43.

publicaties *HU jaarverslag 2006*, p. 57.

websites TFI, *jaarverslag 2005*, pp. 4-5, p. 7, p. 10, p. 21.

TFI, *jaarverslag 2006*, p. 4, p. 19.

www.taskforceinnovatie.nl

www.hetkenniscentrum.nl

2.5 Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie

- Ontstaan** Het Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie (CvOI) is onderdeel van het Science Park Utrecht. Het is geopend op 26 februari 2007 op initiatief van de Universiteit Utrecht en de Hogeschool Utrecht.
- Aan het CvOI ligt het Convenant Science Park Utrecht ten grondslag. Dit Convenant is ondertekend door de provincie Utrecht, gemeente Utrecht, Universiteit Utrecht, UMC Utrecht en Hogeschool Utrecht op 20 november 2006. Op basis van het convenant wordt bevorderd dat het Science Park Utrecht – de nieuwe naam voor De Uithof – uitgroeit tot een ontmoetingsplaats voor het regionale bedrijfsleven en de kennisinstellingen, ter versterking van de regionale kenniseconomie.
- Inhoud** Het Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie is de ‘front office’ van het Science Park Utrecht. Naast fysieke starterfaciliteiten en een ontmoetingsfunctie heeft het CvOI een doorverwijsfunctie en informatievoorzienende rol voor startende ondernemers, onderzoekers, studenten en het (regionale) MKB.
- Doelen/ambities** Het CvOI is opgericht met als doel het realiseren van een aantal speerpunten van Science Park Utrecht, te weten het faciliteren van ondernemers uit de regio en studenten of medewerkers van de kennisinstellingen met informatievragen, kennisbehoefte en/of (onderzoeks)opdrachten en het bevorderen van kennisuitwisseling en kennisvalorisatie tussen onderwijsinstellingen en bedrijven. De ambitie is om van Utrecht een Sciencestad te maken.
- Activiteiten** Het CvOI bestaat uit een informatiebalie en werkplekken voor personeel en management van het project ‘StartImpuls Utrecht’ (SIU); onder deze naam worden studenten en onderzoekers met ondernemend talent opgespoord en begeleid. Het CvOI biedt circa 50 werkplekken voor startende ondernemers.
- Partners** De ketenpartners van het Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie zijn:
- Universiteit Utrecht
 - Hogeschool Utrecht

- UMC Utrecht

Het CvOI MKB-loket werkt nauw samen met (regionale) partners waaronder MKB Servicedesk, de Kamer van Koophandel en Syntens.

Regio De 'regio' is de stad Utrecht.

Contact Contactadres is:
Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie
Padualaan 8
3584 CH Utrecht
T: 030-2536169
E: info@cvoi-utrecht.nl
www.cvoi-utrecht.nl

Bronnen www.cvoi-utrecht.nl
publicaties www.uu.nl
websites www.startimpuls-utrecht.nl
www.abc.uu.nl

Samenwerking in projecten

3

In de afgelopen jaren zoeken de Hogeschool Utrecht en haar faculteiten in toenemende mate naar kennisdiensten die aansluiten bij maatschappelijke vraagstukken.

3.1 HPBO: Innovatiearrangement *De professional in beeld*

- Ontstaan** De samenwerking in het Innovatiearrangement *De professional in beeld* is in 2008 gestart. De samenwerking bouwt voort op de ervaringen van het eerdere innovatiearrangement *Docent Beroepsonderwijs*. Initiatiefnemer is de Hogeschool Utrecht, Faculteit Educatie. Professional in Beeld is een ontwerptraject. Er wordt toegewerkt naar evidence-based practice en naar practice-based evidence. Het project brengt het profiel van een vakbekwame docent in (v)mbo in kaart. De aanpak hierbij is experimenterend werkplekleren. De samenwerking in het Innovatiearrangement heeft een duur van 3 jaar, van 1 januari 2008 tot 1 januari 2011. Subsidie van HPBO en cofinanciering van de ketenpartners.
- Inhoud** Onderzoeken welke competenties bepalend zijn voor het vak van docent beroepsonderwijs, uitgaande van de praktijk bij een aantal voorhoedescholen.
- Doelen/ambities** Vernieuwing en verbetering van de leraaropleiding van de Hogeschool Utrecht, Faculteit Educatie op basis van in het project ontwikkelde onderbouwing en typering van het vakmanschap en de plaats van kennis van een docent in het vmbo. Het betreft vakmanschap op

het gebied van vak en branche, pedagogiek, onderwijskunde en didactiek, de 'doorlopende leerling' (van vmbo naar mbo), versterking van de schoolorganisatie en haar inbedding in de maatschappij.

Activiteiten Iedere school formeert een leerwerkgemeenschap die bestaat uit docenten die in verschillende stadia van ontwikkeling zijn en die onderwijs verzorgen in verschillende leergebieden en ook verschillende rollen hebben.

Iedere leerwerkgemeenschap ontwerpt samen met lerarenopleiders een opleidings- en professionaliseringstraject. Ook op de lerarenopleiding wordt een leerwerkgemeenschap geformeerd. Zij worden hierbij ondersteund door onderzoekers vanuit het lectoraat Beroepsonderwijs van de Hogeschool Utrecht.

Het Minkema College stemt de onderwijsprogramma's af met het ROC Midden Nederland met het oog op de optimale doorstroming van leerlingen. Met Van den Pol betreft het zowel samenwerking op het terrein van stage als op het terrein van innovatie. Hiernaast werkt het Minkema College met een groot aantal andere technische bedrijven samen, zoals Kromwijk elektrotechniek bv in Woerden en Clipper Music Service in Woerden.

De leerwerkgemeenschap op het Vader Rijn College ontwerpt onderwijs, voert dit uit en evalueert dit. Door reflectie en onderzoek in en van hun eigen praktijk ontwikkelen zij brede competenties en werken aan de onderzoeksvragen van Professional in Beeld. Die inzichten worden ingebracht in zowel de opleidingsvorm Samen op Scholen als in de na- en bijscholing van zittende docenten.

Het Holland College streeft naar zelfverantwoordelijke onderwijsteams, waarbij teams van medewerkers samen werken met Flora Holland en KP Holland en met diverse andere bedrijven in het Westland.

De leerwerkgemeenschap zal als zelfverantwoordelijk onderwijsteam in samenwerking vorm en uitvoering geven aan het onderwijsprogramma gericht op de GL/TL in de context van het internationaal opererende bedrijfsleven in de regio. Ontwerpen, uitvoeren en evalueren en bijstellen van het onderwijs zal grotendeels parallel aan elkaar verlopen.

Partners Ketenpartners zijn Faculteit Educatie, Vader Rijn College Utrecht, Minkema College Woerden, Holland College vmbo Naaldwijk, ROC Midden Nederland, Tamarinde, Educatieve Verkeerstuin Utrecht, woningbouwcorporatie Mitros, Zuwe, Van den Pol, Flora Holland.
De Faculteit Educatie van de Hogeschool Utrecht is penvoerder van het project. Het lectoraat beroepsonderwijs geeft vorm en ondersteunt het flankerend onderzoek.
Procesmanagers van HPBO. De Faculteit Educatie van HU, in het bijzonder Instituut Archimedes en de Utrechtse Academie voor Educatieve Innovatie, positioneert zich in het project als toeleveringsbedrijf en expertisecentrum op het gebied van innovatie, onderzoek, opleiding en trainingen.

Regio De 'regio' is de provincie Utrecht plus het Westland.

Contact Contactadres is:
Faculteit Educatie, Hogeschool Utrecht
Padualaan 97
Postbus 14007
3508 SB Utrecht
T: 030-2547100

Bronnen www.hetplatformberoepsonderwijs.nl
publicaties Hogeschool Utrecht, Faculteit Educatie, *Projectplan De professional in beeld*, oktober 2007.
websites

3.2 HPBO: Innovatiearrangement *Utracks4You*

Ontstaan De samenwerking in het Innovatiearrangement *Utracks4You* is in 2008 gestart. In *Utracks4You* wordt een interactieve aanpak voor vmbo en mbo toegepast om nieuwe sporen ('tracks') te ontwikkelen door verbindende samenwerking tussen onderwijs (vmbo, mbo, hbo) en bedrijfsleven (georganiseerd en individueel). ROC ASA en de Willibrord Stichting werken sinds 2004 intensief samen aan de realisatie van zogeheten U-Tracks, gecombineerde leerroutes

vmbo-bovenbouw en mbo. Deze samenwerking gaat nu een nieuwe fase in: de ontwikkeling van nieuwe 'scholen', waarbij onderwijs en bedrijfsleven samen verantwoordelijk zijn voor en samen investeren en werken aan innovatief (beroeps)onderwijs (onder één dak).

Met de Faculteit Educatie is er geen geformaliseerde samenwerking, wel inhoudelijk overleg en kennisdeling.

Initiatiefnemer is Delta College, Willibrord Stichting voor RK, PC en interconfessioneel (RK-PC) voortgezet onderwijs voor Utrecht en omstreken. Het innovatiearrangement mikt expliciet op kwaliteitsverhoging van leren in de praktijk én op school. Door verbinding en vervlechting van onderwijs met de beroepspraktijk kunnen onderwijs (vmbo en mbo) en bedrijfsleven jongeren samen opleiden tot flexibel vakmanschap.

De samenwerking in het Innovatiearrangement heeft een duur van 3 jaar, van 1 januari 2008 tot 1 januari 2011.

Subsidie van HPBO en cofinanciering van de ketenpartners.

Inhoud In dit project wordt een nieuw opleidingsconcept ontwikkeld en beproefd, gekarakteriseerd door:

- nieuwe programmering vmbo en mbo;
- een eigen beroepspedagogiek, gekenmerkt door activerende, motiverende, ontwikkelingsgerichte didactiek en intensievere (studie)loopbaanbegeleiding;
- leerarrangementen, programmeringen van samenhangende binnen- en buitenschoolse onderwijsactiviteiten gericht op de ontwikkeling van talenten en de verwerving van een beroepskwalificatie;
- combinatieteams van vmbo en mbo docenten;
- participatie van bedrijven en instellingen in de combinatieteams.

Doelen/ ambitie De centrale doelstelling van dit innovatiearrangement is succesvolle doorstroming van jongeren in hun opleiding tot beginnend vakbekwaam beroepsbeoefenaar, onder andere door een contextrijke invulling van de theoretische en praktische opleiding en optimaal gebruik te maken van de motivatie en leereffecten die zij in hun stage ervaren. De samenwerkende vmbo- en mbo-scholen ontwerpen daartoe met het bedrijfsleven nieuwe leerarrangementen, waarin lerend werken en werkend leren optimaal zijn ingevuld.

Activiteiten De vmbo-scholen van de Willibrord-Stichting en opleidingen van ROC ASA hebben waardevolle ervaringen opgedaan met leren via prestaties. Zij zijn daarbij ook opgelopen tegen knelpunten die zij nu gaan aanpakken, zoals de begeleiding van leerlingen in een doorgaand leertraject en de afstemming tussen leren in verschillende omgevingen en projecten.

De initiatiefnemers en hun partners (de bedrijven) willen gezamenlijk experimenteel vormgeven aan de volgende vier pijlers:

- Programmaontwikkeling en inrichting van competentiegerichte leeromgevingen.
- Verbetering van loopbaanbegeleiding op school en in het bedrijf.
- Professionalisering van onderwijsmedewerkers en praktijkbegeleiders in gecombineerde teams.
- Ontwikkeling van een relatiesysteem met leerbedrijven.

Partners Ketenpartners zijn:

- Willibrord Stichting, Utrecht
- ROC ASA, Utrecht
- Portaal, een woningbouw-vereniging, Utrecht
- Winkeliersvereniging City Plaza, Nieuwegein (Albert Heijn)
- Antonius Mesos Groep, Nieuwegein/Utrecht (ziekenhuis)
- Strukton Railinfra b.v., Maarssen
- Fortis Nederland
- Vrumona BV, Bunnik
- VSE Industriële Automatisering, Schoonhoven
- Stichting Forum
- BluePrint Automation, Woerden
- Partner Onderzoek Samenwerkingsverband INHOLLAND en Hogeschool van Rotterdam (coördinatie J. Onstenk) Haarlem, Rotterdam
- Niet geformaliseerd: Faculteit Educatie

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Projectleider is: de heer E. Verrips (lid groepsdirectie ROC ASA).

Contactadres is:

Delta College

Lieven de Keylaan 9, TE 3555 VZ Utrecht

Postbus 11023, 3505 BA Utrecht

T: 06-52430215

Amarantis, regio Utrecht en omstreken

ROC ASA regio Utrecht

Australiëlaan 23

3526 AB Utrecht

T: 06-23367987

E: everrips@asa.nl

Bronnen www.hetplatformberoepsonderwijs.nl

publicaties Delta College, Willibrord Stichting, *Projectplan Utracks4You*, oktober 2007.

websites

3.3 Dieptepilot Academische School ³

Ontstaan De dieptepilot Academische School loopt van september 2006 tot december 2008. Een vervolproject is toegekend voor het schooljaar 2008-2009. De dieptepilot, een onderzoekspilot, is een initiatief van het ministerie van OCW.

De dieptepilot Academische School bouwt voort op de bestaande samenwerking tussen Instituut Archimedes van de Hogeschool Utrecht en een aantal scholen voor voortgezet onderwijs, waarbinnen het *Utrechtse Model* is ontwikkeld.

³ Instituut Archimedes is bij nog enkele dieptepilots betrokken, waaronder de dieptepilot van Roc van Amsterdam.

Uniek aan de dieptepilot is de breedte van het project. Zowel organisatorisch (11 scholen, 1 opleidingsinstituut, 2 onderzoeksinstituten) als inhoudelijk. De pilot is onderverdeeld in 4 deelprojecten: Het Keurmerk (kwaliteitscriteria), de onderzoekende school (succesfactoren en valkuilen), het onderwijslab (praktijkvoorbeelden), het ondersteunend deelproject (kosten baten).

De dieptepilot wordt ondersteund met een subsidie van € 42 miljoen van het ministerie van OCW.

Inhoud Met opleiden in de school is een leerwerkcultuur ontstaan binnen de onderwijsinstellingen waarin de opleiding van nieuw en zittend onderwijspersoneel, in gezamenlijke verantwoordelijkheid met de lerarenopleidingen, kan plaatsvinden. Om het werkplekleren duurzaam te kunnen borgen is meer inzicht nodig in de manier waarop de kwaliteit getoetst kan worden en hoe toezicht plaats kan vinden. Daarom is het ministerie van OCW gestart met de onderzoekspilot Academische School.

Doelen/ambities Het doel van de dieptepilot is te onderzoeken onder welke voorwaarden de opleidingsschool die opleidt voor de markt en de academische school een succes kunnen zijn. Als rode draad door het project loopt de vraag welke bijdrage de academische school kan leveren aan onderwijsinnovatie en integraal personeelsbeleid.

Activiteiten De pilotscholen onderzoeken onder welke voorwaarden en op welke wijze het opleiden in de school kan indalen in het reguliere beleid en wat daarvan de organisatorische en financiële consequenties zijn. Daarnaast verkennen ze de rol van onderzoek door en met docenten van scholen.

Partners De ketenpartners in de dieptepilot zijn:

- Christelijke Scholengemeenschap, Veenendaal
- Delta College, Utrecht
- Heerenlanden College, Leerdam
- Holland College, Naaldwijk
- Kandinsky College, Nijmegen

- Meerstroom College, Utrecht
- Minkema College, Woerden
- Scala College, Alphen aan den Rijn
- UniC, Utrecht
- Vader Rijn College, Utrecht
- Via Nova College, Utrecht
- Instituut Archimedes van de Hogeschool Utrecht, Utrecht
- Lectoraten en kenniskring van de Faculteit Educatie van de Hogeschool Utrecht
- Onderzoekers van het IVLOS van de Universiteit Utrecht, Utrecht

Het onderzoek in de dieptepilot wordt gedaan door de medewerkers van de pilotscholen vanuit het concept 'teacher as researcher'. De pilotscholen worden methodologisch en inhoudelijk ondersteund door lectoren en hun kenniskring van de Hogeschool Utrecht en door onderzoekers van het IVLOS van de Universiteit Utrecht.

De projecten worden begeleid door KPMG Business Advisory Services B.V.

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Projectleider is Paul Lakens.

Contactadres is:

Faculteit Educatie, Hogeschool Utrecht

Padualaan 97

Postbus 14007

3508 SB Utrecht

T: 030-2547302

E : paul.lakens@lentiz.nl

Bronnen www.deopleidingsschool.nl

publicaties www.leroweb.nl

websites K. Vogelaar, *Handleiding keurmerk opleidingsschool*, Hogeschool Utrecht, 2008.

3.4 Kennisnetwerk Lerarenacademie Midden Nederland

Ontstaan De Lerarenacademie Midden Nederland is een startend regionaal netwerk van, voor en door (toekomstige) leraren uit het voortgezet onderwijs en het beroepsonderwijs ter bevordering van de professionaliteit van de beroepsbeoefenaars via het leren van en met elkaar. Het netwerk manifesteert zich niet als een organisatie, maar als een programma. De kick-off van het netwerk voor vo-bve leraren was op 24 juni 2008. De beoogde looptijd van de projectfase is vijf jaar: van februari 2008 tot 31 december 2012.

De Lerarenacademie Midden-Nederland is een initiatief van het Regionaal Platform onderwijs-arbeidsmarkt VO/BVE regio Utrecht. In dit platform participeren schoolbesturen uit het voortgezet onderwijs en het bve in de regio Midden Nederland, Instituut Archimedes, Ivlos en de gemeente Utrecht. Zie ook paragraaf 1.12.

De Lerarenacademie Midden-Nederland is een zelforganiserend netwerk van (toekomstige) docenten, lerarenopleiders en studenten in de regio Utrecht, dat tijd nodig heeft om zich te ontwikkelen, naamsbekendheid te krijgen en te groeien. De Lerarenacademie richt zich aanvankelijk op de deelnemers aan het Regionaal Platform onderwijsarbeidsmarkt vo/bve in de regio Utrecht. De Lerarenacademie Midden Nederland wordt gefinancierd met financiële bijdragen van de deelnemende besturen vo/bve, Hogeschool Utrecht (Instituut Archimedes) en Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL) en wordt ondersteund met een subsidie van € 75 miljoen van Sector Bestuur Onderwijsarbeidsmarkt (SBO) voor de jaren 2008 en 2009.

Inhoud De Lerarenacademie Midden Nederland vormt een regionale community van onderwijs-professionals. De community is gebaseerd op gezamenlijke kennisdeling en kennisontwikkeling op basis van leervragen uit de eigen praktijk en ten behoeve van de eigen praktijk en die van anderen. Het leren en werken in leerteams, bestaande uit docenten, lerarenopleiders en studenten, is een van de speerpunten van de Lerarenacademie.

Doelen/ambities Het langetermijndoel van de Lerarenacademie Midden Nederland is het bevorderen van de leer-, ontwikkel- en innovatiemogelijkheden van leraren in samenhang met de aanpak van onderwijsproblemen in hun eigen praktijk. Leren van en met elkaar is een doelmatige vorm van professionaliseren.

De kortetermijndoelen zijn het opbouwen van een lerarennetwerk, het ontwikkelen van een aanpak voor contact en communicatie waarmee het netwerk gaat groeien en het ontwikkelen van een activiteitenprogramma (inclusief leerteams), waarmee stapsgewijs zichtbaar wordt dat en hoe de leraren hun beroepskennis voor elkaar zichtbaar maken, uitwisselen en in verschillende samenwerkingsvormen leren, ontwikkelen en innoveren.

Activiteiten De leraren vo/bve in de Lerarenacademie kunnen elkaar virtueel en/of fysiek ontmoeten, onder andere via themabijeenkomsten, elektronische leeromgeving (ELO) en in de vorm van leerteams. Deze ontmoetingen zijn heel divers van aard, maar allemaal gericht op het beroep van leraar en de dagelijkse praktijk waarin leraren werken.

De Lerarenopleiding Midden Nederland zet in op vijf ontwikkelingslijnen, die zijn uitgewerkt in een communicatieplan en een activiteitenprogramma:

- aansporen tot deelnemen aan leerteams en (kennis)netwerken; leraren in beweging krijgen, zowel virtueel als fysiek;
- bewustwording van eigen mogelijkheden en talenten;
- deskundigheidsbevordering – van elkaars expertise leren;
- stimuleren tot innovatie van de eigen lespraktijk, didactiek/pedagogiek, professionele ontwikkeling binnen het eigen team en samen met collega's van andere scholen en van de lerarenopleiding;
- bevorderen van trots op het eigen beroep, de eigen praktijk, de eigen school.

Partners De ketenpartners in de Lerarenacademie Midden Nederland zijn:

- NUOVO
- Onderwijsgroep Amersfoort
- Gooise ScholenFederatie
- Minkema College
- Scala College
- Willibrord Stichting
- ROC Midden Nederland
- Instituut Archimedes
- Stichting Beroepskwaliteit Leraren

Deelname aan de Lerarenacademie staat open voor de andere leden van het Regionaal platform onderwijsarbeidsmarkt vo/bve, regio Utrecht.

Regio De 'regio' is niet gedefinieerd.

Contact Contactadres is:

Mw. S. Peters (coördinator)

T: 030-2969047

E: speters@nuovo.eu

www.leraaronline.nl

Bronnen Regionaal platform onderwijsarbeidsmarkt vo/bve, regio Utrecht, Projectplan Lerarenacademie

publicaties Utrecht 2007/2012, 19 november 2007.

websites www.onderwijsweb.nl

<http://leraaronline.nu>

Regionale netwerkkaart vo, bve, lerarenopleidingen vo/bve, Faculteit Educatie

4

In deze paragraaf worden de zesentwintig beschreven samenwerkingsinitiatieven, waarbij de Faculteit Educatie/Instituut Archimedes dan wel de Hogeschool Utrecht één van de ketenpartners is, geanalyseerd. Hiertoe worden de beschreven aspecten van de samenwerkingsinitiatieven (betrokken partners, ontstaansgeschiedenis, doelen/ambities, financiering, spreidingsgebied en looptijd van het samenwerkingsinitiatief) op schematische wijze weergegeven, waardoor eventuele patronen direct zichtbaar worden.

65

4.1 Partners

Figuur 4.1 geeft een overzicht van alle samenwerkingspartners van de Faculteit Educatie/Hogeschool Utrecht die in de zesentwintig beschreven lopende samenwerkingsinitiatieven zijn genoemd. Per samenwerkingsinitiatief is met een 'x' aangegeven welke ketenpartners in het betreffende initiatief samenwerken.

Figuur 4.1 kan worden gezien als *actuele regionale netwerkkaart* van de Faculteit Educatie/Instituut Archimedes. De netwerkkaart maakt op schematische wijze het regionale netwerk vo, bve, lerarenopleidingen vo/bve inzichtelijk, voorzover gebaseerd op de beschreven samenwerkingsinitiatieven.

In figuur 4.1 is een nadere specificatie aangebracht naar Faculteit Educatie/Instituut Archimedes. Indien bij een samenwerkingsinitiatief specifiek de Faculteit Educatie/Instituut Archimedes als ketenpartner is betrokken, dan is een 'x' geplaatst bij FE/Instituut Archimedes. Indien dit niet

nader is gespecificeerd of indien het gaat om een hogeschoolbreed samenwerkingsinitiatief, dan is een 'x' geplaatst bij Hogeschool Utrecht.

Analoog hieraan is ten aanzien van de Universiteit Utrecht een nadere specificatie aangebracht naar het IVLOS. Indien bij een samenwerkingsinitiatief specifiek het IVLOS als ketenpartner is betrokken, dan is een 'x' geplaatst bij IVLOS. Indien dit niet nader is gespecificeerd of indien het gaat om een universiteitbreed samenwerkingsinitiatief, dan is een 'x' geplaatst bij Universiteit Utrecht.

Figuur 4.1 Overzicht ⁴ van lopende regionale samenwerkingsinitiatieven waarin de Faculteit Educatie/Instituut Archimedes, dan wel de Hogeschool Utrecht één van de partners is

Samenwerking- initiatief	Universiteit Utrecht	Middelbaar beroepsopleiding	De Utrechtse Brug	Voortgezet onderwijs	5. Utrechtse Onderwijs Agenda	6. Platform Midden Nederland	7. IDEE	Kenniscentrum Educatie	BEST-Utrecht	10. Onderwijsweb	11. Hogeschool Driestar educatief	12. Regionaal Platform Onderwijs- arbeidsmarkt vo/bye	13. Samen op Scholen	14. Samen op groene scholen	15. Samen leraren opleiden	16. Lerarenopleidingen Utrecht	17. Taskforce Utrechts VMBO	18. Utrechts Onderwijs Offensief (UOO)	19. Stichting Technocentrum Utrecht	20. KennisLatenWerken.nl	21. Stichting Taskforce Innovatie (TFI)	22. Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie	23. HPBO:De professional in beeld	24. HPBO: Utracks4You	25. Dieptepilot Academische School	26. Kennisnetwerk Lerarenacademie Midden Nederland	
Ketenpartner *)																											
Hogeschool Utrecht	x	x	x	x	x				x									x	x	x	x	x			x		
FE, Instituut Archimedes						x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x							x	x	x	x	
Universiteit Utrecht	x		x		x				x											x	x	x					
UU, IVLOS												x				x										x	
UMC																						x					
HS Driestar educatief											x					x											
Stoas Hogeschool														x													
Hogeschool Kunsten Utr.																					x						
ROC ASA		x			x						x				x				x						x		
ROC Midden Nederland		x	x		x							x	x			x	x		x					x			x
ROC A12		x										x	x														
ROC v. A'dam Gooi & V.		x																									
Scholen voor havo/vwo			x	x	x		x				x				x				x								x
Scholen voor vmbo			x		x	x					x	x	x	x				x	x					x	x	x	
Scholen voor mbo		x	x		x	x	x					x	x	x	x				x					x	x		
Gemeente Utrecht					x							x						x	x	x	x	x					
Provincie Utrecht																		x			x	x	x				
KvK Utrecht					x														x		x	x					
KvK Gooi & Eemland																				x	x						
SBL																											x
SBO												x															

*) Het aantal kruisjes zegt niets over de intensiteit van de samenwerking.

4 Figuur 4.1 biedt geen uitputtend overzicht van lopende regionale samenwerkingsinitiatieven.

Uit figuur 4.1. blijkt dat Faculteit Educatie/Instituut een uitgebreid netwerk heeft van partners waarmee wordt samengewerkt. De instellingen waarmee Instituut Archimedes het vaakst samenwerkt zijn scholen voor mbo (12) en scholen voor vmbo (12), IVLOS/Universiteit Utrecht (10), ROC Midden Nederland (10), gemeente Utrecht (8), scholen voor havo/vwo (8). In veruit de meeste gevallen gaat om samenwerking tussen partners uit het onderwijsveld. Bestuurlijke organisaties zoals gemeenten, provincie en Kamer van koophandel en bedrijven zijn bij een minderheid van de beschreven samenwerkingsinitiatieven betrokken.

4.2 Ontstaan

In figuur 4.2 is voor de zesentwintig beschreven samenwerkingsinitiatieven met een 'x' aangegeven in welk jaar de samenwerking is gestart

Figuur 4.2 Overzicht van startjaar van de beschreven samenwerkingsinitiatieven

Samenwerking- initiatief	Ontstaan	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	Universiteit Utrecht																											
	Middelbaar beroepsonderwijs																											
	De Utrechtse Brug		X																									
	Voortgezet onderwijs																											
	5. Utrechtse Onderwijs Agenda																											
	6. Platform Midden Nederland																											
	7. IDEE																											
	8. Kenniscentrum Educatie																											
	9. BEST-Utrecht																											
	10. Onderwijsweb																											
	11. Hogeschool Driestar educatief																											
	12. Regionaal Platform Onderwijsarbeidsmarkt v0/bve												X															
	13. Samen op Scholen													X														
	14. Samen op groene scholen														X													
	15. Samen leraren opleiden															X												
	16. Lerarenopleidingen Utrecht																X											
	17. Taskforce Utrechts VMBO																											
	18. Utrechts Onderwijs Offensief (UOO)																											
	19. Stichting Technocentrum Utrecht																				X							
	20. KennisLatenWerken.nl																											
	21. Stichting Taskforce Innovatie (TFI)																											
	22. Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie																											
	23. PBO: De professional in beeld																											
	24. HPBO: Utracks4You																											
	25. Dieptepilot Academische School																											
	26. Kennisnetwerk Lerarenacademie Midden Nederland																											X
< 1997	*)																											
1997			X																									
1998																												
1999																												
2000													X															
2001																												
2002																												
2003																X												
2004														X														
2005		X		X																								
2006					X	X	X					X			X												X	
2007										X	X																	
2008																								X	X			X

*) Startjaar niet achterhaald. In de loop der jaren is een reeks van convenanten gesloten tussen de Universiteit Utrecht en de Hogeschool Utrecht. Uit het geraadpleegde bronmateriaal blijkt dat het eerste convenant dateert van midden jaren negentig of eerder.

Figuur 4.2 laat zien dat tweederde (17) van de zesentwintig samenwerkingsinitiatieven van recente datum is. Het startjaar van de deze samenwerkingsinitiatieven is 2005 of later. Behoudens de samenwerking tussen UU en HU waarvan het startjaar niet met zekerheid is vastgesteld, dateren drie van de langst functionerende samenwerkingsinitiatieven van vóór het jaar 2000, te weten *Platform Midden Nederland* (1997), *De Utrechtse Brug* (1997) en *Technocentrum Utrecht* (1998).

4.3 Initiatief/eigenaarschap

Van de zesentwintig beschreven samenwerkingsinitiatieven is op basis van het geraadpleegde bronmateriaal in figuur 4.3 aangegeven wie de initiatiefnemer(s) en/of eigenaar(s) van de samenwerking is/zijn.

Figuur 4.3 Overzicht van initiatiefnemers(s)/eigenaar(s) van de beschreven samenwerkingsinitiatieven

Initiatiefnemer(s)/ eigenaar(s)	Samenwerking- initiatief																										
	Universiteit Utrecht	Middelbaar beroepsonderwijs	De Utrechtse Brug	Voortgezet onderwijs	5. Utrechtse Onderwijs Agenda	6. Platform Midden Nederland	7. IDEE	8. Kenniscentrum Educatie	9. BEST- Utrecht	10. Onderwijsweb	11. Hogeschool Driestar educatief	12. Regionaal Platform Onderwijsarbeidsmarkt vo/bve	13. Samen op Scholen	14. Samen op groene scholen	15. Samen leraren opleiden	16. Lerarenopleidingen Utrecht	17. Taskforce Utrechts VMBO	18. Utrechts Onderwijs Offensief (UOO)	19. Stichting Technocentrum Utrecht	20. KennisLaten Werken.nl	21. Stichting Taskforce Innovatie (TFI)	22. Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie	23. HPBO: De professional in beeld	24. HPBO: Utracks4You	25. Dieptepilot Academische School	26. Kennisnetwerk Lerarenacademie Midden Nederland	
Hogeschool Utrecht	x	x	x	x														x	x	x		x					
FE, Instituut Archimedes							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x							x				x
Universiteit Utrecht	x	x							x									x				x					
Ivlos								x								x											
HS Driestar educatief										x																	
Stoas Hogeschool														x													
Ministerie van OCW																x			x							x	
ROC ASA																		x	x								
ROC Midden Nederland			x															x									
Besturen vo												x						x									x
Besturen bve												x			x										x		x
Scholen voor vmbo						x																		x			
Scholen voor mbo						x																		x			
Scholen praktijkonderwijs						x																		x			
Gemeente Utrecht				x								x			x		x	x									x
KvK Utrecht																		x			x						

Figuur 4.3 laat zien dat twintig van de zesentwintig samenwerkingsinitiatieven (mede) tot stand zijn gekomen op initiatief van de Faculteit Educatie dan wel de Hogeschool Utrecht. Van de overige zes samenwerkingsinitiatieven zijn er twee (mede) geïnitieerd door de gemeente Utrecht, één door het ministerie van OCW, één door de Kamer van Koophandel regio Utrecht. Twee zijn geïnitieerd door scholen.

4.4 Financiering

Van de zesentwintig beschreven samenwerkingsinitiatieven is op basis van het geraadpleegde bronmateriaal niet altijd duidelijk hoe en door wie de samenwerking wordt gefinancierd. De gegevens die over de financiering verzameld zijn, zijn samengebracht in figuur 4.4.

Figuur 4.4 Overzicht van de financieringswijzen van de samenwerkingsinitiatieven

Financiering	Samenwerking- initiatief																										
	Universiteit Utrecht	Middelbaar beroepsonderwijs	De Utrechtse Brug	4. Voortgezet onderwijs	5. Utrechtse Onderwijs Agenda	6. Platform Midden Nederland	7. IDEE	Kenniscentrum Educatie	9. BEST-Utrecht	10. Onderwijsweb	11. Hogeschool Driestar educatief	12. Regionaal Platform Onderwijsarbeidsmarkt vo/bve	13. Samen op Scholen	14. Samen op groene scholen	15. Samen leraren opleiden	16. Lerarenopleidingen Utrecht	17. Taskforce Utrecht vmbo	18. Utrechts Onderwijs Offensief (UOO)	19. Stichting Technocentrum Utrecht	20. KennisLatenWerken.nl	21. Stichting Taskforce Innovatie (TFI)	22. Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie	23. HPBO: De professional in beeld	24. HPBO: Utracks4You	25. Dieptepilot Academische School	26. Kennisnetwerk Lerarenacademie Midden Nederland	
Hogeschool Utrecht	x	x	x	x			x	x	x	x	x		x	x							x						x
Universiteit Utrecht	x		x						x																		
HS Driestar educatief											x																
Stoas Hogeschool														x													
ROC ASA																									x		
ROC Midden Nederland			x																								
Deelnemende roc's		x																									
HPBO																							x	x			
Ministerie van OCW			x									x				x			x							x	
Gemeente Utrecht					x	x											x										
Besturen vo/bve					x																				x		x
Regionaal bedrijfsleven																					x	x			x		
SBL																											
SBO												x															x
TFI regio Utrecht																					x						
Niet bekend															x			x					x				

Figuur 4.4 laat zien dat een deel van de samenwerkingsinitiatieven (mede) wordt gefinancierd met subsidie van het ministerie van OCW. Het gaat hier om de samenwerkingsinitiatieven die door het ministerie van OCW zelf zijn geïnitieerd (3), de samenwerking vanuit het Regionaal Platform Onderwijsarbeidsmarkt vo/bve en de netwerkorganisatie 'De Utrechtse Brug'. In andere gevallen wordt de financiering van de samenwerkingsinitiatieven gedragen door de deelnemende partners gezamenlijk. Eén samenwerkingsverband, Stichting Taskforce Innovatie, wordt volledig gefinancierd door in de projecten participerende bedrijven. Van drie samenwerkingsinitiatieven is op basis van de verzamelde gegevens niet duidelijk hoe de financiering plaats vindt.

4.5 Ambities/doelen

Getracht is om de ambities en doelen van de zesentwintig samenwerkingsinitiatieven samen te vatten in een aantal steekwoorden. Dit is weergegeven in figuur 4.5.

Figuur 4.5 Overzicht van ambities/doelen van de samenwerkingsinitiatieven

Ambities/doelen	Samenwerking- initiatief																										
	Universiteit Utrecht	Middelbaar beroepsonderwijs	De Utrechtse Brug	Voortgezet onderwijs	5. Utrechtse Ondenwijs Agenda	6. Platform Midden Nederland	7. IDEE	Kenniscentrum Educatie	BEST- Utrecht	10. Onderwijsweb	11. Hogeschool Driestar educatief	12. Regionaal Platform Onderwijsarbeidsmarkt vo/bve	13. Samen op Scholen	14. Samen op groene scholen	15. Samen leraren opleiden	16. Lerarenopleidingen Utrecht	17. Taskforce Utrechts VMBO	18. Utrechts Ondenwijs Offensief (UOO)	19. Stichting Technocentrum Utrecht	20. KennisLatenWerken.nl	21. Stichting Taskforce Innovatie (TFI)	22. Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie	23. HPBO: De professional in beeld	24. HPBO: Utracks4 You	25. Dieptepilot Academische School	26. Kennisnetwerk Lerarenacademie Midden Nederland	
Opleiden	X	X	X		X	X	X		X		X	X	X	X	X	X							X	X	X		
Gezamenlijke voorzieningen	X		X		X				X										X	X		X					
Afstemmen onderwijsaanbod	X	X	X		X						X			X		X		X						X			
Strategisch opereren	X				X						X	X					X	X			X						
Kwaliteitsverbetering onderwijs		X	X					X						X		X	X	X	X					X	X	X	
Professionalisering							X	X	X			X	X	X	X				X				X	X	X	X	X
Doorstroommogelijkheden		X	X																					X			
Voorlichting/ondersteuning				X	X				X	X										X	X		X				
Innoveren							X	X		X		X	X	X	X				X		X		X	X	X	X	X
Samenwerken/kennis delen	X				X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Netwerkvorming		X	X		X	X			X	X		X	X	X	X	X		X	X	X							X
Dienstverlening						X		X	X	X									X	X		X					

Figuur 4.5 toont dat alle samenwerkingsinitiatieven zich meerdere ambities en doelen hebben gesteld. Zestien van de zesentwintig samenwerkingsinitiatieven richten zich onder meer expliciet op het opleiden van docenten. Een ruime meerderheid, twintig van de zesentwintig samenwerkingsinitiatieven, richt zich expliciet op samenwerken/kennis delen. Het gaat hierbij met name om het ontwikkelen en het delen van nieuwe kennis over vernieuwende vormen van opleiden en didactiek en de professionele ontwikkeling van toekomstige en zittende docenten. Bij een belangrijk deel van de initiatieven is de samenwerking gericht op bundeling van expertise en innovatiekracht.

4.6 Spreidingsgebied

Het begrip regio is geen eenduidig begrip. Hoewel met betrekking tot het spreidingsgebied van de samenwerkingsinitiatieven regelmatig wordt gesproken van ‘de regio’ is niet altijd duidelijk welk geografisch gebied hiermee wordt aangeduid. Soms is ‘de regio’ nader gedefinieerd, maar soms niet, zie figuur 4.6.

Figuur 4.6 Overzicht van het de spreidingsgebieden van de samenwerkingsinitiatieven

Samenwerking- initiatief	Universiteit Utrecht	Middelbaar beroepsonderwijs	De Utrechtse Brug	Voortgezet onderwijs	5. Utrechtse Onderwijs Agenda	6. Platform Midden Nederland	7. IDEE	Kenniscentrum Educatie	BEST-Utrecht	10. Onderwijsweb	11. Hogeschool Driestar educatief	12. Regionaal Platform Onderwijsarbeidsmarkt vov/bve	13. Samen op Scholen	14. Samen op groene scholen	15. Samen leraren opleiden	16. Lerarenopleidingen Utrecht	17. Taskforce Utrechts VMBO	18. Utrechts Onderwijs Offensief (UOO)	19. Stichting Technocentrum Utrecht	20. KennisLatenWerken.nl	21. Stichting Taskforce Innovatie (TFI)	22. Centrum voor Ondernemerschap en Innovatie	23. HPBO: De professional in beeld	24. HPBO: Tracks4You	25. Dieptepilot Academische School	26. Kennisnetwerk Lerarenacademie Midden Nederland	
ja		x		x	x	x	x					x															
nee	x		x					x	x	x	x		x	x	x					x		x		x	x		x

Uit de geraadpleegde bronnen over de samenwerkingsinitiatieven blijkt eens te meer dat 'de regio' een rekbaar begrip is: waar gesproken wordt van 'de regio Utrecht' gaat het om een variatie aan spreidingsgebieden. Bij nadere analyse blijkt deze variatie teruggebracht te kunnen worden naar twee varianten van het regiobegrip: de stad Utrecht en de provincie Utrecht, al dan niet met aanpalende gebieden.

Bij de zesentwintig onderzochte samenwerkingsinitiatieven is in dertien gevallen het spreidingsgebied van het betreffende samenwerkingsinitiatief nader omschreven:

- vier maal wordt met 'de regio' de stad Utrecht bedoeld (5, 17, 18, 22);
- een maal gaat het om de stad Utrecht plus de stad Amersfoort (2);
- twee maal gaat het om de stad Utrecht plus aangrenzende gebieden (4, 6);
- twee maal valt 'de regio' samen met de provincie Utrecht (16, 19);
- twee maal wordt met 'de regio' de provincie Utrecht plus 't Gooi aangegeven (12, 21);
- een maal wordt de provincie Utrecht plus het Westland bedoeld (23);
- een maal wordt de provincie Utrecht bedoeld (7).

4.7 Looptijd van het samenwerkingsinitiatief

Uit de verkenning van de actuele samenwerkingsinitiatieven van de Faculteit Educatie/Instituut Archimedes dan wel de Hogeschool Utrecht komt naar voren dat het vrijwel steeds om duurzame samenwerkingsrelaties gaat, samenwerkingsinitiatieven die al dan niet na verloop van een bepaalde periode tot structurele samenwerking hebben geleid, tenzij het samenwerkingsinitiatief expliciet een projectmatige samenwerking betreft, zie figuur 4.7.

Figuur 4.7 Overzicht van de looptijd van de samenwerkingsinitiatieven

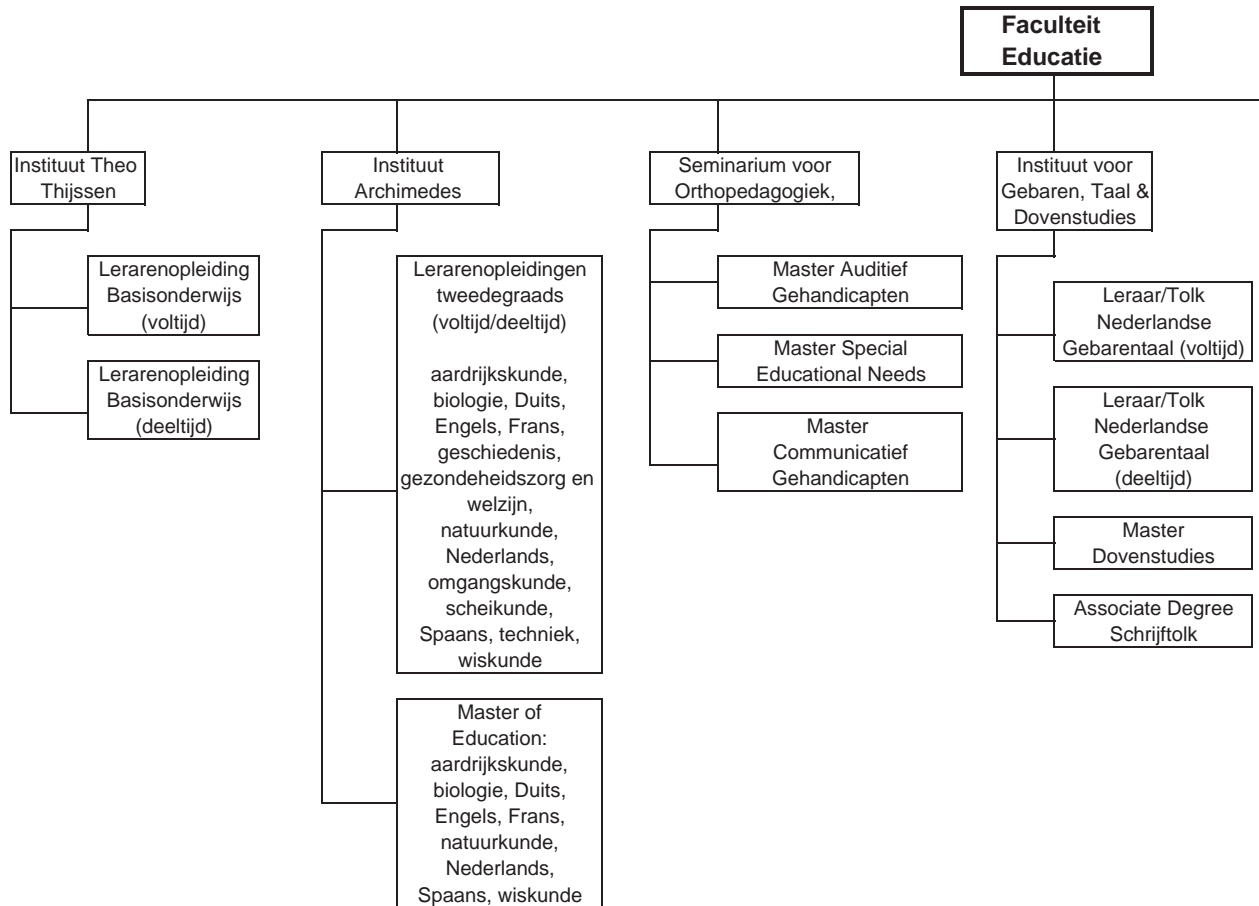
Looptijd	Samenwerking- initiatief																										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
tijdelijk < 1 jaar																											
3 jaar																											
4 jaar																											
5 jaar																											
structureel	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X					

Organigram van de HU, Faculteit Educatie (FE)

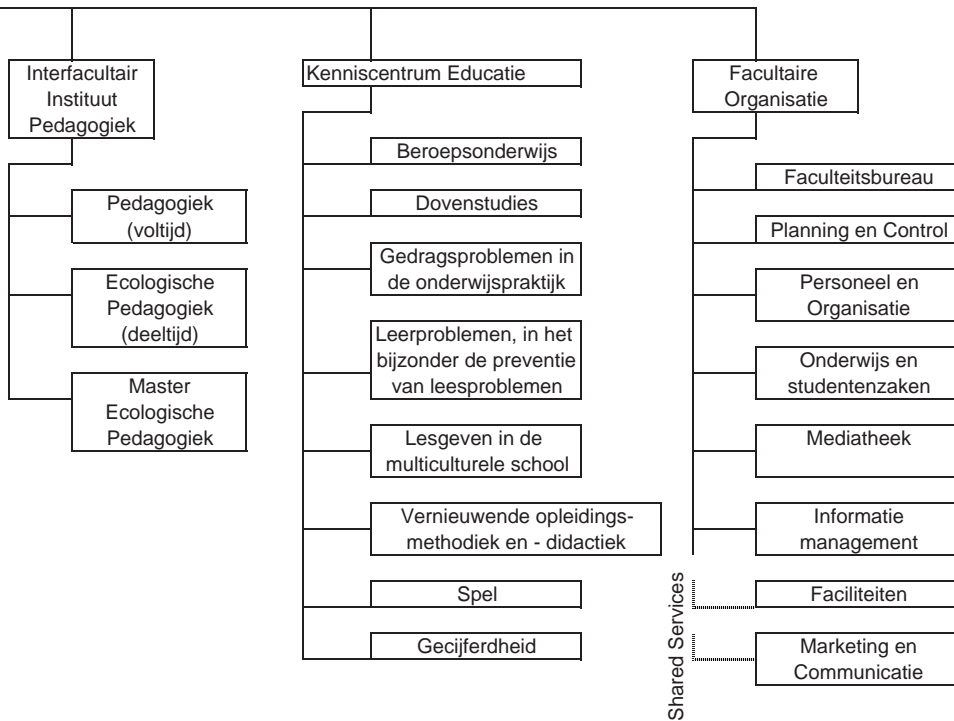
Bijlage

1

HOGESCHOOL

UTRECHT

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BEST-Utrecht, *Flyer Wiskunde d4*, 2007.

Daale, H., R. van Asselt, *Inrichting eerste fase van hogescholen en universiteiten*, Lica, Enschede, 2007.

Delta College, Willibrord Stichting, *Projectplan Utracks4You*, oktober 2007.

De Utrechtse Brug, *Werkprogramma 2007-2011*, 2007.

Hogeschool Driestar, *educatief, Jaarverslag 2007*, Gouda.

Hogeschool Utrecht, *Jaarverslag Hogeschool Utrecht 2005*.

Hogeschool Utrecht, *Jaarverslag Hogeschool Utrecht 2006*.

Hogeschool Utrecht, *Jaarverslag Hogeschool Utrecht 2007*.

Hogeschool Utrecht, Faculteit Educatie, *Projectplan De professional in beeld*, oktober 2007.

IVLOS, *Jaarverslag 2006*, Utrecht.

Katzin-Cohen, D. en A. Timmermans, *Uitvoeringsplan Verbreding Cultuur en School 2007-2008*, Instituut Archimedes, september 2007.

Platform Midden Nederland, *Jaarplan 2008*.

Platform Midden Nederland, *Nieuwsbrief Utrechts Doorstroombodem*, september 2006.

Platform Midden Nederland, *Nieuwsbrief Afsluiting schooljaar*, juli 2007.

Regionaal platform onderwijsarbeidsmarkt vo/bve, regio Utrecht, *Projectplan Lerarenacademie Utrecht 2007/2012*, 19 november 2007.

Stichting Taskforce innovatie regio Utrecht, *Jaarstukken 2005*.

Stichting Taskforce innovatie regio Utrecht, *Jaarstukken 2006*.

Stoas Hogeschool en Hogeschool Utrecht, *Samen op groene scholen. Pilot 2006-2007*, september 2006.

Technocentrum Utrecht, concreet en vernieuwend, *Activiteitenverslag 2006*, maart 2007.

Technocentrum Utrecht, spil van grensverleggende samenwerking, *Activiteitenplan 2008*, september 2007.

Vogelaar, K., *Handleiding keurmerk opleidingsschool*, Hogeschool Utrecht, 2008.

Websites

<http://leraaronline.nu>

<http://utrecht.studiestad.nl>

www.allesoverutrecht.nl

www.best-utrecht.nl
www.deopleidingsschool.nl
www.driestar-educatief.nl
www.feo.hvu.nl/samenopleiden
www.hetkenniscentrum.nl
www.hetplatformberoepsonderwijs.nl
www.idee.hu.nl
www.hu.nl/bedrijven/samenwerken
www.hu.nl/Opleidingen
www.hu.nl/OpleidingenDeeltijd/Docent+Beroepsonderwijs-deeltijd
www.hu.nl/Pers/Persberichten
www.hu.nl/StudieKiezenProfessionals/vakgebieden
www.hu.nl/Zwevend
www.kennislatenwerken.nl
www.leraaronline.nl
www.leroweb.nl
www.minocw.nl/lerarenopleidingen
www.nieuwsbank.nl
www.onderwijsagendautrecht.nl
www.onderwijsarbeidsmarkt.nl
www.onderwijsraad.nl/uploads/pdf
www.onderwijsweb.nl
www.pitchview.nl
www.platformmiddennederland.nl
www.schooldecenen.uu.nl
www.taskforceinnovatie.nl
www.tcu.nl
www.utrechtsebrug.nl
www.utrechtseklasse.nl
www.utrechtsonderwijsoffensief.nl

CINOP-publicaties

- 1 De jeugd heeft de toekomst. Een verkennende studie naar de burgerschapsvorming in het middelbaar beroepsonderwijs**
Auteur: Mohammed Meziani / Bestelnummer: A00372
- 2 Hoe bekend zijn wij met laaggeletterdheid? Een landelijk onderzoek naar het bewustzijn bij volwassenen van laaggeletterdheid in onze samenleving**
Auteurs: Jan Neuvel en Arjan van der Meijden, m.m.v. Yvonne Sanders (TNS NIPO) / Bestelnummer: A00374
- 3 Balanceren tussen oud en nieuw. Taaldocenten over competentiegericht talen leren**
Auteurs: Anja van Kleef, Marianne Driessen en Maaïke Jongerius / Bestelnummer: A00373
- 4 Het Metalen Scharnierpunt. Een doorlopend traject vmbo-mbo voor metaalmetalektro - tussenstand**
Auteur: Joke Huisman / Bestelnummer: A00391
- 5 Bedrijven over hun contacten met beroepsonderwijs in de regio. Uitkomsten van een onderzoek in drie regio's**
Auteurs: Ben Hövels, Paul den Boer en Andrea Klaijnsen (Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt [KBA]) / Bestelnummer: A00371
- 6 Voortgangsrapportage Aanvalsplan Laaggeletterdheid over het jaar 2006**
Auteur: Willem Houtkoop (Max Goote Kenniscentrum) / Bestelnummer: A00395
- 7 Monitor deelname aan het lees- en schrijfonderwijs door laaggeletterden 2006**
Auteurs: Jan Neuvel en Thomas Bersee, m.m.v. Roeland Audenaerde / Bestelnummer: A00396
- 8 Nulmeting Het Metalen Scharnierpunt : Onderzoeksverslag Nulmeting over aansluiting vmbo-mbo**
Auteur: Ellen Klatter (Stichting Consortium Beroepsonderwijs) / Bestelnummer: A00414
- 9 Sturing op regionale ambitie. Een verkenning van theorie en praktijk**
Auteur: Renée van Schoonhoven (Max Goote Kenniscentrum) / Bestelnummer: A00397
- 10 De overgang van vmbo naar mbo: van breukvlak naar draagvlak. Overzichtsstudie van Nederlands onderzoek**
Auteurs: Wil van Esch en Jan Neuvel / Bestelnummer: A00399

- 11 **Op weg naar sportactieve mbo-instellingen. Een onderzoek naar voorbeelden van instellingsbreed sportbeleid**
Auteur: Paul Steehouder, m.m.v. Mohammed Meziani / Bestelnummer: A00400
- 12 **EVC en groen onderwijs, een natuurlijk verbond**
Auteur: Marja van den Dungen, m.m.v. Barbara Marcelis / Bestelnummer: A00415
- 13 **Monitor Impulsregeling beroepsonderwijs: eindmeting**
Auteurs: Wil van Esch, Jan Neuvel en Karel Visser / Bestelnummer: A00433
- 14 **Stroomlijnen. Onderzoek naar de doorstroom van vmbo naar havo**
Auteurs: Wil van Esch en Jan Neuvel / Bestelnummer: A00436
- 15 **Op weg naar ondernemend docentschap. Ervaringen uit 'Samen op Scholen'**
Auteurs: José Hermanussen, Christa Teurlings en Irma van der Neut / Bestelnummer: A00431
- 16 **Leren in een bewegende omgeving. Derde meting van de monitor onder experimentele opleidingen 2007**
Auteur: Arjan van der Meijden, m.m.v. Joke Huisman, Tonny Huisman en Ria Groenenberg / Bestelnummer: A00438
- 17 **Monitor TechnoTalent : Een voorbeeld van praktijkgestuurd monitoren**
Auteurs: Ria Groenenberg en José Hermanussen / Bestelnummer: A00451
- 18 **Palet van de non-formele educatie in Nederland**
Auteurs: Cees Doets, Wil van Esch, Jan Houtepen, Karel Visser en Janneke de Sousa / Bestelnummer: A00461
- 19 **Leven lang leren voor vitaliteit : Een voorstudie ten behoeve van ontwikkeling en onderzoek**
Auteurs: Loek Nieuwenhuis, Patricia Gielen en Derk-Jan Nijman / Bestelnummer: A00467
- 20 **Een brede verkenning van een leven lang leren**
Auteurs: Cees Doets, Wil van Esch en Anneke Westerhuis / Bestelnummer: A00466
- 21 **Kennisgemeenschappen : verkenning werkzame principes**
Auteurs: Louise van de Venne, Marja van den Dungen en Ria Groenenberg / Gratis te downloaden via www.cinop.nl
- 22 **De praktijk als kennisbasis : Monitoring ter ondersteuning van de innovatie van het beroepsonderwijs**
Auteurs: José van den Berg, Cees Doets en Anneke Westerhuis / Bestelnummer: A00476

Voor inhoudelijke beschrijvingen, de meest recente lijst en meer informatie kunt u terecht op www.cinop.nl

U kunt bestellen via telefoonnummer 073-6800800 of via e-mail: verkoop@cinop.nl